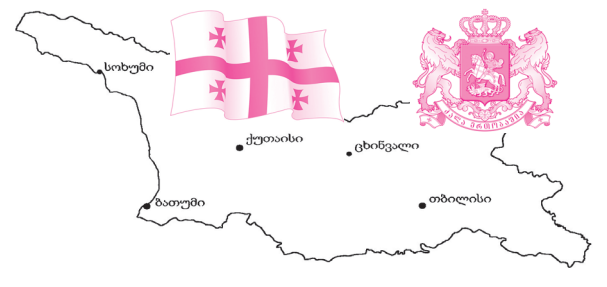

საქართველოს რესპუბლიკა

www.sakresp.ge

იმისთანა წმინდა საძმომი, ბაგდადი ბეჭდ-
უჭი სიფყავა, ცუდიღობით და ჭიბბით ბუბ-
თის გატანა ყველა უჯარბისბაზე უსაბაგლესია.

ოთხშაბათი, 22 ივნისი. 2016 წ. №114 (8006), გამოცემის 98-ე წელი | ელ.ფოსტა: sakresp@mail.ru და sakresp@top.ge | ფასი 50 თეთრი.

პრეზიდენტის „სასახლე“

განაწყენებულთა თავშესაფარი,

3 ანუ მუბუზაბი
ავლაბარუი

შენყდეს სკოლები და უმაღლესი სასწავლებლების პოლიტიზაცია!

განათლების მინისტრი ალექსანდრე ჯეჯელავა სკოლებისა და უმაღლესი სასწავლებლების პოლიტიზებაზე საუბრობს და ამბობს, რომ ამის მცდელობები არის. მინისტრის განმარტებით, ბოლო დროს ერთ სკოლაში ვიდეომასალის ჩვენების და მეორე სკოლაში პოლიტიკური მოღვაწის ჩართვის შემთხვევა იყო. ჯეჯელავას განცხადებით, ეს წინასაარჩევნო პროცესში აბსოლუტურად დაუშვებელი სერსებია.

განათლების მინისტრი პრემიერის პოლიტიკური ძალების მიმართ განცხადებას გამოეხმაურა და მნიშვნელოვანი ინიციატივა უწოდა.

„გასაგებია, რომ წინასაარჩევნო პირობებში და ბევრი მხრიდან იქნება სურვილი, ჩვენს სკოლა და უმაღლესი სასწავლებლები პროცესში ჩაერთონ. ჩვენ ყველანაირად მოვუწოდებთ და ვცდილობთ, რომ ასე არ მოხდეს. პრემიერის ინიციატივას ცალსახად ვეთანხმებით, რადგან გვგონია ქართველებმა უნდა მოვახერხოთ არჩევნები მიმდინარეობდეს მშვიდად, საერთო ფასეულობებზე დაყრდნობით და არა დისკრედიტაციის ფონზე, მითუმეტეს, ადმინისტრაციული რესურსის გამოყენება, რა თქმა უნდა, დაუშვებელია“, – აღნიშნა ალექსანდრე ჯეჯელავამ.

რაც შეეხება ქალაქ რუსთავის მე-2 საჯარო სკოლაში ცოტა ხნის წინათ მომხდარ ფაქტს, მინისტრის ინფორმაციით, მოკვლევის შედეგად დადასტურდა, რომ სკოლაში აჩვენეს ეროვნული საოჯახო კონგრესის კადრები, სადაც გამომსვლელის ფონზე 26 მაისის, 7 ნოემბრის, ასევე 9 აპრილის კადრები იყო.

„ჩვენ ფსიქოლოგებთან ერთად გეშუაობთ, დავადგინოთ ასაკობრივ ჯგუფთან, მე-11 კლასელებისთვის რამდენად დასაშვებია იყო მათთვის ამ კადრების ჩვენება და თუ აღმოჩნდა, რომ დასაშვები არ იყო, ამ შემთხვევაში რაღაც ზომებს აუცილებლად მივიღებთ. მე ვფიქრობ, ძალიან ცუდი აზრი იყო, რომ ვილატამ გადწყვიტა სკოლაში ასეთი ვიდეოს ჩვენება. მეორე მხრივ, სამწუხაროდ, მედიაში იმდენ არასწორ რამეს ვაჩვენებთ ბავშვებს, მედიის მოვალეობაც ეს არის – ასახოს რეალობა, შესაბამისად, ამ ბავშვებს ასეთი რამეებიც აქვთ ნანახი და სხვაც. ჩვენ ყველამ ერთად უნდა შევეცადოთ, რომ გავეფრთხილოთ ჩვენს შვილებს, რათა ისინი ჯანსაღი ფსიქიკის და ფასეულობების მატარებლები იყვნენ“, – განაცხადა ალექსანდრე ჯეჯელავამ.

ჩათლახსა შიგან რაცა ღბას...

გვარამია და გავუნიან ერთმანეთს დაარივნენ!

2

ეს იყო შოუ შოუში, მაგრამ აშკარად არა დადგმული, სცენარის მიხედვით წარმართული, არამედ სრულიად ბუნებრივი ასახვა „რუსთავი-2“-ის შიგნით, „ოლიმპუზ“ არსებული ძალიან უპატივცემულო, უკიდურესობამდე გამწვავებული ურთიერთობისა.

ნოდარ ჯაფარიშვილი

3

ვანო მერაბიშვილი სიცოცხლის ბოლომდე სინაუი უნდა იჯდეს

22 ივნისის ეპი

კაროლი

5

საოჯახო კანთეონიდან

სახიფათო მოგილურები

ამერიკელმა მეცნიერებმა სენსაციური განცხადება გააკეთეს: ვირთაგვებზე ჩატარებული ექსპერიმენტების შედეგად მათ დასკვნა გამოიტანეს, რომ მობილური ტელეფონის გამოსხივებას კიბოს გამონევევა შეუძლია.

12

„მივყვით შოთაის მცნეპასა“

იქნებ სჯობდეს, ხშირად ვიკითხოთ „პეფსის- ტყაოსანი!“

5

ფიქრები ბიძინა ივანიშვილის „ღია წერილის“ გამო

ილია მარტალი – საქართველოს მოგაპლის გზის გამკვალაპი

4

ინჟებრა რაჭა-ლეჩხუმის ტურისტული განვითარება

11

თინათინ ხიდაშელი

„პარი ტრუმენი“ მიიწვიეს

საბერძნეთში, სოფლად ყურეში, კუნძულ კრეტასთან ამერიკულ სამხედრო ავიამზიდველ „პარი ტრუმენი“ მაღალი რანგის სტუმრებისთვის სპეციალური მიღება გაიმართა. აშშ-ის საზღვაო ძალების ავიამზიდველ მონკობილ ლონისძიებებს საქართველოს თავდაცვის მინისტრი თინათინ ხიდაშელი, საქართველოს შეიარაღებული ძალების გენერალური შტაბის

უფროსი, გენერალ-მაიორი ვახტანგ კაპანაძე და მისი მოადგილე ნიკოლოზ აგლაძე დაესწრნენ. მიღებაზე იმყოფებოდნენ ასევე, საქართველოში აშშ-ის სამხედრო ატაშე, ვიცე-პოლკოვნიკი უილიამ ჯ. კონერი, ბულგარეთის თავდაცვის მინისტრი, შტაბის უფროსი, მალტას შინაგან საქმეთა და ეროვნული უსაფრთხოების მინისტრი და სხვა ოფიციალური პირები.

სტუმრებმა ავიამზიდვის საგემბანო ავიაცია და მასზე განთავსებული ტექნიკა დაათვალიერეს, გაეცნენ სამხედრო ხომალდის მუშაობის პრინციპს და სპეციალურად მათთვის მოწყობილ ავიაშოუსაც დაესწრნენ.

ლონისძიებების დასასრულს „პარი ტრუმენის“ წარმომადგენელმა ქართველ სტუმრებს პარტნიორობისა და თანამშრომლობისთვის სამახსოვრო საჩუქარი გადასცა.

© შოუ შოუში

ჩათლახს შიგან რასა ღვას...

გვარამია და გაბუნია ერთმანეთს დაერივნენ!

20 ივნისი შავად დაღამდა „რუსთავი-2“-ის ნაციონალურ საახლობლოში.

ამ ტელეარხის ორმა „გიგანტმა“ ნიკა გვარამიამ და გიორგი გაბუნიამ, სოფო ნიჟარაძის შუაშე დგომით, ისე გაამხიარულეს „მეგაპროექტის“ „იქს ფაქტორის“ მაყურებელი, რომ გვარამიანი „კომედი შოუ“ და „ვანოს შოუ“ ამას ვერ იქმდნენ, ფხაკაძე და ჯავახიშვილი სულაც დანას რომ დახედონ.

აქლემებს შორის გაჭყლეტილი კოზაკების შესაბრალისი მდგომარეობა. საბოლოოდ გაბუნიას ფრთამ მიჯირყნა გვარამიას ფრთა, ამ სამართლიან საქმეში სოფო ნიჟარაძის, ნინა სუბლატიკისა და დათო ფორჩხიძის მხარდაჭერით.

ნიკა გვარამიამ, რომელიც ისედაც ყურადღებას იქცევდა ახალი, ეგზომ უჩვეულო, ეგზოტიკური ვარცხნილობითა და სახეზე „ზაგარივით“ გადაკრული

„იქს ფაქტორი“, მოგვხსენებთ, კარგა ხანია, ტელეკრანზე ჰკვიდია დამოკლეს მახვილივით. თანდათან მცირდება, იცხრილება მონაწილეთა რიცხვი და შესაბამისად მატულობს მლელვარება მონაწილეებსა და მათ მენტორებს შორის.

როგორც ვნახეთ, ამ მლელვარებამ ერთიანად გაათანგა ყოფიერი მენტორთა საკრებულო და გამოკვეთა ორი ფრთა – ნიკასი და გაბუნისი. ეს ფრთები ერთმანეთს ისე მძლავრად შეაკვდნენ, თითქოს ჯახი ქნეს რქისანი. მათი გამაღიზიანებელი მიმართვები, მომლერალთა მიმართ უსამართლობაში ბრალდებები, ერთმანეთისთვის პირში ბურთის ჩაჩრის მცდელობა თუმცაღა გარეგნულად „კორექტულად“ მიმდინარეობდა, მაგრამ, ფაქტობრივად, „შე ჩათლახოდ“ აღიქმებოდა, ყოველგვარი გაზვიადების გარეშე.

სახეზე წამოწილებული, აპილპილებული „ჩათლახები“ კბილებითა და ფრჩხილებით ებლაუჭებოდნენ თავიანთი პოზიციების ყოველ სანტიმეტრს და ამ დროს მომლერალთა შეფასებისას სულ ფეხებზე ეკიდათ მოჭიდავე

სიკაპასით, კინალამ ვენები გადაიხსნა, მაგრამ ბოლოს ისლა მოახერხა, რომ თავის დამარცხებულ პროტეჟე მომლერალს მიშო სულუხიას ჩაეკრა მკერდში და უტრემლოდ აქვითინდა. ჩაეხუტა და მანამდე აღარ გაუშვა, სანამ სულ შეგუბებულმა ჭაბუკმა განწირული ფართხალი არ დაიწყო.

ერთი სიტყვით, ეს იყო შოუ შოუში, მაგრამ აშკარად არა დადგმული, სცენარის მიხედვით წარმართული, არამედ სრულიად ბუნებრივი ასახვა „რუსთავი-2“-ის შიგნით, „ოლიმპზე“ არსებული ძალიან უპატივცემულო, უკიდურესობამდე გამწვავებული ურთიერთობისა. და ზვალ სახალხოდ თუნდაც ენეკებულ დებულებმა თარონ „ჩათლახმა“ გვარამიამ და გაბუნიამ, მესხიერებდნენ იმას ვერ წაშლიან, რაც გაუშინინ ტელეკრანზე ვახეთ.

გაბიშდები კაცი: გვარამიამ და გაბუნიამ „იქს ფაქტორის“ კი შიამუღის გააშურებავს!!!

სანდრო ალექსიძე

ერთგულება უნდა დაგვიფასდეს

პარლამენტის უმრავლესობის ლიდერ ზვიად კვაჭანტირაძის განცხადებით, თუკი ვართ ერთგულები იმ ამოცანების, რასაც ვისახავთ ჩვენი ქვეყნის და ჩვენი თავის წინაშე – ეს აუცილებლად სასიკეთოდ შემობრუნდება.

ამის შესახებ კვაჭანტირაძემ ევროკავშირის საგარეო საქმეთა მინისტრების მიერ საქართველოსთვის უვიზო რეჟიმის დანერგვის ერთხმად მხარდაჭერის კომენტარებისას ჟურნალისტებს განუცხადა.

„ევროკავშირის საგარეო საქმეთა მინისტრებ-

მა ერთხმად დაგვიდასტურეს, რომ ეს პოლიტიკური შეთანხმება და ეს პოლიტიკური გადაწყვეტილება აუცილებლად შესრულდება, რაც არ უნდა ხელილოვნური წინააღმდეგობები შეგვექმნას ჩვენ ამ გზაზე. მთავარი მესიჯიც, ალბათ, ეს უნდა იყოს ჩვენთვის, ჩვენი ხალხისთვის და ყველამ უნდა ვიცოდეთ, რომ თუკი შეთანხმებებს ვასრულებთ, თუკი ვართ ერთგულები იმ ამოცანების, რასაც ვისახავთ ჩვენი ქვეყნის და ჩვენი თავის წინაშე – ეს აუცილებლად სასიკეთოდ შემობრუნდება“, – განაცხადა ზვიად კვაჭანტირაძემ.

ნირო ბურჯანაძემ რეგიონის წამყვანი ბაჭყალი მედიის წარმომადგენლებს უმასპინძლა

2016 წლის 21 ივნისს „დემოკრატიული მოძრაობის“ თავმჯდომარე ნირო ბურჯანაძემ კავკასიის რეგიონის წამყვანი ბაჭყალი მედიის, ასევე რადიო „თავისუფლების“ რეგიონალური ბიუროების წარმომადგენლებთან შეხვედრა გამართა.

მედიის წარმომადგენლები დაინტერესდნენ ნირო ბურჯანაძის პოზიციითა და ხედვით მსოფლიოში დღეს განვითარებულ, პრაქტიკულად ყველა მოვლენასთან დაკავშირებით. საუბარი შეეხო საქართველოში არსებულ წინასაარჩევნო მდგომარეობას, „დემოკრატიული მოძრაობის“ წინასაარჩევნო პლატფორმასა და პროგრამას, რითიც პარტია უნდა წარდგეს 2016

წლის საპარლამენტო არჩევნებზე. „დემოკრატიული მოძრაობის“ ლიდერმა ფართოდ მიმოიხილა რეგიონში არსებული მდგომარეობა, სტუმრები დაინტერესდნენ საქართველო-რუსეთის ურთიერთობებით, საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობის პრობლემებითა და მათი მოგვარების გზებით. „დღეს ძალიან მნიშვნელოვანია ჩვენთვის ეს შეხვედრა, წარმოდგენილი არიან რეგიონის მედიის წარმომადგენლები, მათ აინტერესებთ საქართველოში მიმდინარე მოვლენები ამ მოვლენებთან დაკავშირებით ჩემი და ჩემი თანაპარტიულების პოზიცია და მე მოხარული ვარ, ვუმასპინძლო მათ ჩვენს ოფისში. ბუნებრივია, ჩვენ ვისაუბრეთ ყველა იმ პრობლემურ საკითხზე, რომელიც მნიშვნელოვანია, როგორც არჩევნების წინა პერიოდში, ასევე ქვეყნის მომავალი პოლიტიკური განვითარებისათვის“, – განაცხადა ნირო ბურჯანაძემ.

© კაკალ გულში

ივლისიდან პენსიონერებს პენსია წნავის მიხედვით მიიხსნება!

● როდემდე უნდა ვიყოთ სამიტების მარხვაზე, ბლინი ნაოსკარი ხსნილამდე სოიოს მაპი მაინც მოგვცენ.

● – მიშა! ჩამოდი საქართველოში, სირცხვილი ჭამე და ჩადი ისევ.

– აუ დე, ცოტა ხანს ვიქნები რა კარავში, ვთამაშობთ.

● სულ სტრასბურგში რომ ყრიან ჩვენი პარლამენტარები, სხვა საქმე არაფერი აქვთ? დაეტიონ შინ და ბიუჯეტიც დაიზოგება და აღარც უსიამოვნებები შეემთხვევებოთ-ხოლომე აეროპორტებში.

● ეს ჩვენი პრემიერ-მინისტრი, მხოლოდ ბიზნესზე საუბრობს და ზრუნავს – „ბიზნესის ხელის შეწყობის პროგრამა... წამოიწყონ ბიზნესი... აწარმოონ ბიზნესი... განავითარონ ბიზნესი... ბიზნესგარემო... ბიზნესკონფერენცია... ბიზნეს-ასოციაცია... ბიზნესფორუმი... ბიზნესექსპორტი... 11 მილიონი... 35 მილიონი...“ – თითქოს ბიზნესის გარდა აღარაფერი ჭირდე ბოდეს ქვეყანას.

სახელმწიფოა თუ ქარვასლაა, „იბიარდ!“

ვისი ხატობითაც ეს ხდება, ის კაცი რომ, ვთქვათ, მსახიობი იყოს, მაშინ რაზე ვილაპარაკებდით და ვიზრუნებდით?!

● თანამედროვე ფოლკლორი: ერთი შვილ ხომ მაინც გავზარდვ, გეგბთან მეომარია... იქნება გეის დედაი ჩემებრ დღე-ღალამ ტირისა.

● იბერიის გაბრწყინება 2.

ჩვენ ესპანეთს მოგუგეთ 1:0; შესაბამისად – თურქეთს 4:0 და ვისთანაც ესპანეთი მოიგებს, იმათთან მოგებულ ვართ ორთავე იბერია, დავითხოვთ ახლა კავკასიის იბერიის ნაკრები, რალაში გვჭირდება ორი, ანი მთავარია, პირინულ-იბერიულმა ნაკრებმა არ წააგოს და თუ მოიგო, გაბრწყინდება ჩვენი იბერიაც თანაბრად!!!

● საარჩევნო დაპირება: პენსიონერებს პენსია მიეცემათ წნევის მიხედვით!!!

● პაატა ბურჭულაძემ პაატა ბურჭულაძის პარტია დატოვა, ეგ სოპრანოს პარტიაა და მე ბანი ვარ!!!

ამოკრება
ბიბა ბაბრიჭიძე

კეთილმოწყობილი ახალი გზა ზემო იმერეთში

საპარტიველს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტროს მუნიციპალური განვითარების ფონდის აღმასრულებელმა დირექტორმა ჯუანშერ ბურჭულაძემ, საჩხერის მუნიციპალიტეტის 6 სოფლის დამაკავშირებელი 7 კმ-იანი გზის სარეაბილიტაციო სამუშაოები დაათვალიერა.

პროექტის ფარგლებში მოეწყობა ასფალტ-ბეტონის გზის საფარი, ბეტონის კიუვეტები, ბორდიურები და წყალამრდილითონის მილები. გარდა ამისა, უსაფრთხოების მიზნით, გათვალისწინებულია საგზაო ნიშნების მონტაჟი. პროექტი ევ-

როპის საინვესტიციო ბანკის დაფინანსებით ხორციელდება და მისი ღირებულება 3 499 000 ლარია.

არსებული გზა იმდენად იყო დაზიანებული, რომ მასზე გადაადგილება შეუძლებელი იყო. რეაბილიტაციის შემდეგ საირხის, გორისას, მოძვის, ჯალაურთას, ქორეთის და ჭორვილას მოსახლეობა გადაადგილებას უსაფრთხოდ და კომფორტულად შეძლებს.

პროექტზე 60 ადამიანი დასაქმებული, რომელთა უმრავლესობა ადგილობრივი მოსახლეა.

„ერთიანი აგრეგირებული“ სოფელს თვალში გამოახადებს!

კომუნიკაციის გაზრდის, მოსარგებლეთათვის საჭირო პროექტების ამოცნობის გამარტივებისა და ერთიანი სტრატეგიის წარმოჩენის მიზნით, სოფლის მეურნეობის პროექტების მართვის სააგენტოს მიმდინარე და დაგეგმილი პროექტები ერთი ქუდის ქვეშ ერთიანდება — „ერთიანი აგრეგირებული“ პროექტის საქართველო პრემიერ-მინისტრი გიორგი კვიციანი დაესწრო.

პრემიერ-მინისტრმა იმედი გამოთქვა, რომ მას შტაბური პროექტი მთავრობის მუშაობას უფრო ეფექტიანს გახდის და ხალხს მეტ სიკეთეს მოუტანს. მისი თქმით, სოფლებში ჯერ კიდევ ბევრი პრობლემა გადასაჭრელი, რასაც ხელისუფლება ეტაპობრივად მოაგვარებს. გიორგი კვიციანი კავშირს უდგენს მალევე ხარისხის პროგრესს სულ მალე საკუთარ ადგილს დაიკვიდრებს ევროპისა თუ სხვა საერთაშორისო ბაზრებზე.

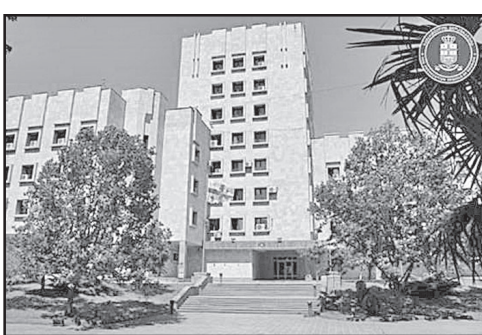
— უკვე თითქმის 4 წელია, ვახორციელებთ არაერთ მნიშვნელოვან პროექტს, რომლებმაც უკვე გამოიღო თავისი კონკრეტული შედეგები. ეს პროექტები მუდმივად იხვეწება, სულ უფრო ფართოვდება და ემატება ახალი მიმართულებები. ჩვენი მიზანია, ხელი შევუწყობო ჩვენი გლეხების,

ფერმერების საქმიანობას, როგორც პირველად წარმოებაში, ასევე მოსავლის გადამამუშავებასა და რეალიზებაში, ხელი შევუწყობთ ახალი წარმოებების და საწარმოების განვითარებას, ადგილობრივი წარმოების განვითარებას, ექსპორტის გაზრდას. ხოლო, ეს ყველაფერი ერთად არის სოფელად ახალი სამუშაო ადგილების შექმნის მყარი გარანტია, — აღნიშნა პრემიერ-მინისტრმა.

საქართველოს სოფლის მეურნეობის სამინისტროს ინიცირებით, სოფლის მეურნეობის პროექტების მართვის სააგენტო ახორციელებს არაერთ მასშტაბურ პროექტს, რომელთა მიზანია ახალი სასოფლო-სამეურნეო საწარმოების შექმნის ხელშეწყობა. განხორციელებული პროექტების ფარგლებში, დაფინანსებულია 150 ახალი საწარმო და გაფართოებულია 700 საწარმო. 2013 წლიდან, ყოველწლიურად დახმარებას იღებს 700 000-ზე მეტი ფერმერი და ყოველწლიურად მუშავდება 200 ათას ჰექტარზე მეტი მიწა. მოხდა აგრარული დარგის განვითარების სტიმულირება, განვითარდა სასოფლო-სამეურნეო ინფრასტრუქტურა, გაიზარდა პირველადი და გადამამუშავებელი, ექსპორტზე ორიენტირებული პროდუქციის წარმოება, დასაქმდა ათასობით ადამიანი.

მეკავშირის სახიდან უსაძლო გაყვანის ფაქტზე პროსპერატივამ გამოიძევა დაიწყო

საქართველოს მთავარ პროკურატურაში აცხადებენ, რომ გამოძიება ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოს 2016 წლის 14 ივნისის გადაწყვეტილების საფუძველზე, ცალკეულ საჯარო მოხელეთა მიერ სამსახურებრივი უფლებამოსილების უსაძლო გადაშენების ფაქტზე დაიწყო, რაც სისხლის სამართლის კოდექსის 333-ე მუხლის პირველი ნაწილით არის გათვალისწინებული.

ყოფილი პრემიერ-მინისტრი და შინაგან საქმეთა ყოფილი მინისტრი ვანო მერაბიშვილი აცხადებს, რომ იგი საკნიდან მაშინდელი მთავარი პროკურორის ოთარ ფარცხალაძის დავალებით გაიყვანეს და სხვადასხვა გახმაურებულ საქმეებზე ჩვენების მიცემას აიძულებდნენ. ყოფილი პრემიერის ადვოკატის ოთარ კახიძის განცხადებით, ევროპული სასამართლოს გადაწყვეტილების მთავარი მოტივი ვანო მერაბიშვილის ციხიდან გაყვანის ფაქტი გახდა, რომელზეც გამოძიება ამ დრომდე არ იყო ჩატარებული.

ლი. მთავარი პროკურატურა ყოფილ მთავარ პროკურორს და სასჯელაღსრულების დეპარტამენტის ყოფილ თავმჯდომარეს დაკითხავს. ოთარ ფარცხალაძე და დიმიტრი დარბასელი ვანო მერაბიშვილის საკნიდან გაყვანის საქმეზე დაწყებული გამოძიების ფარგლებში დაიკითხებიან. მათ გარდა მოხდება ყველა იმ პირის დაკითხვა, ვისაც საქმეზე შეხება აქვს. დაიკითხება ვანო მერაბიშვილიც.

„ვანო მეკავშირის სისხლის ბოლომდე ციხეში უნდა იჯდეს“

რეპროდუქციის განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის მინისტრი ნოდარ ჯავახიშვილი მიიჩნევს, რომ არა მარტო შს ყოფილი მინისტრი ვანო მერაბიშვილი, არამედ „სხვა მისი ძმა და მეგობრები“ უნდა იხსნენ ციხეში.

„ვანო მერაბიშვილი სიცოცხლის ბოლომდე ციხეში უნდა იჯდეს. ყოველთვის შეიძლება რაღაცა რაღაცას დაემთხვეს. მერაბიშვილი ციხეში იჯდება თუ არა, ეს არც არაფორმალურ მმართველობაზე მიუთითებს და არც ადამიანის უფლებების დარღვევაზე. ვანო მერაბიშვილი გარეთ როცა იყო, მაშინ იყო ადამიანის უფლებებში დარღვეული ყველას მთელ საქართველოში. არა მარტო ვანო მერაბიშვილი, არამედ მთელი მისი სამეგობრო უნდა იჯდეს ციხეში“, — აღნიშნა მინისტრმა.

პრეზიდენტის „სასახლე“

განახლებულთა თავშესაფარი,

ანუ მუგუზები ავლაბარში

მეოცე საუკუნის დასაწყისში საქართველოს ბედის ჩარხი კიდევ ერთხელ უკუღმა რომ არ დატრიალებულიყო, ვინ იცის, პრეზიდენტად თვით ილია მოგვევლინა. კი, ეს ნამდვილად იყო რეალური შანსი, რომელიც სამშობლოს ბოლოშევიკმა შეიღებდა დაუკარგეს.

„წინამურში რომ მოკლეს ილია, მაშინ ეპოქა გათავდა დიდი“ — ამას გალაკტიონი მოგვიანებით დაწერს, ხოლო აკაკი უმაღლესი გოდებას დაიწყებს: „ნუთუ მართლა დღეს გადაწყდა საქართველოს ბედისწერა?!“

ვაი, რომ გადაწყდა! ერი, რომელიც ერთდროულად სამანტიქრისტეს შობს (მეოთხეს კიდევ — მოგვიანებით), აუცილებლად დაისჯება. დავისაჯვით კიდევ!

მაგრამ ღმერთი მალაღია და იმავე საუკუნის ბოლოს კიდევ ერთ შანსს მოგვცემს, მაგრამ იმასაც ვერ გამოვიყენებთ და უფლისგან ხელდასხმულ პირველ პრეზიდენტს, სამშობლოსათვის თავგანწირულს, სამშობლოდან განვდევნით, შემდეგ, დაბრუნებულს, ტყე-ტყე დაუწყებთ დევნას და, მეოთხე ანტიქრისტეს ბრძანებ-

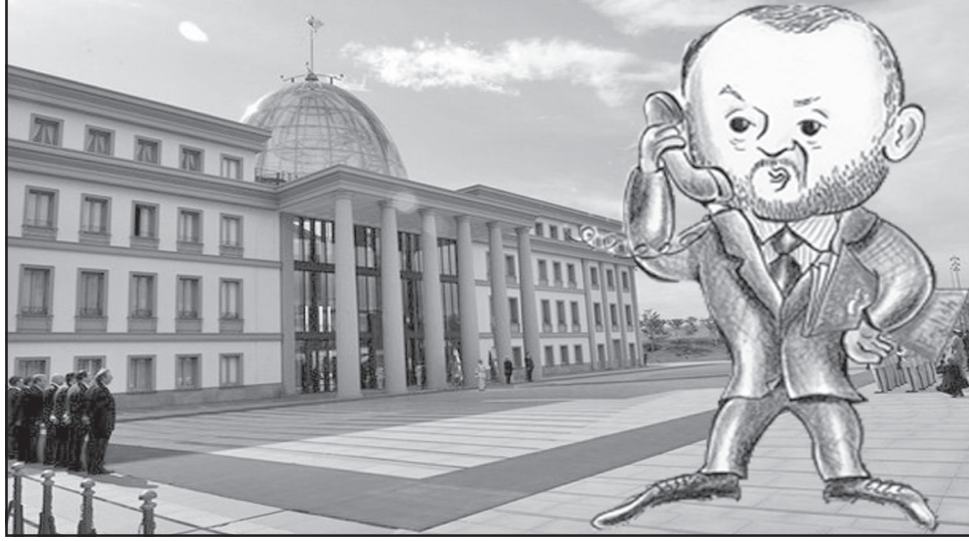
ხანია, „განახლებულთა თავშესაფრად“ იქცა. მალე იმდენი დაგროვდება, რომ ველარც კი ვიკითხავთ, ამ უმაქნის, უუფლებო და უსაქმო პრეზიდენტს ამოდენა სასახლე რაში სჭირდებაო.

რაში სჭირდება და ნაცების, „ენჯილოების“, განახლებული პოლიტიკოსებისა და ჟურნალისტების შესაგროვებლად, რომ მერე (ფუი ეშმაკს!) ისევ თავიანთ პრეზიდენტად აირჩიონ — აკი განაცხადა ცოლისდაცვალანძღულმა ალასანიამ, ჩემი პარტია მომავალ არჩევნებში ისევ მის კანდიდატურას წამოაყენებსო (?).

რატომაც არა! — საკუთარი რომ წამოაყენოს, მაინც არაფერი გამოვა და რაღა დარჩენია, მარგველაშვილის წამოყენების გარდა.

მანამდე არ აგიდგეთ გვერდებიო, — დაუნერა ერთმა სოციალურ ქსელში. ბევრს, ალბათ, არ დაუნერია, მაგრამ იგივე გაიფიქრა...

მოკლედ, პრეზიდენტის სასახლე თანდათან ემსგავსება ნაციონალურ ბუნავს. ფიქრია ჩისრაძეც ხომ იქ ბრძანდება — ჯერ მრჩევლად, ახლა კი პოლიტიკურ მდივნად მოვლინებული. მიკვირს და არც მიკვირს, ანდა რატომ უნდა მიკ-

ბით, დაუნდობლად მოვკლავთ. საუკუნის დასაწყისში ერის უგვირგვინო მეფე გავწირავთ, საუკუნის დასასრულს კი — პირველ პრეზიდენტს.

სამაგიეროდ, ხანგრძლივად მოვიტყმით მეორე და მესამე პრეზიდენტებს და საქმე ისე გაგვიხდება, რომ მეოთხე პრეზიდენტის გამო სალომე ზურაბიშვილი ლამის მუხლებში ჩაგვივარდება — კი, უვარგისია, მაგრამ რაკი ავირჩიეთ, მოვითმინოთ კიდევო.

არადა, როგორი მოსათმენია პრეზიდენტი, რომლის ერთადერთი საქმე და საზრუნავი მთავრობისთვის ნერვების მოშლაა.

იმ დროს, როცა პრემიერ-მინისტრი გერმანიის კანცლერს ხვდება, ეს გიგა ბოკერიასთან თათბირობს და შემდეგ, ქალის „იუბკას“ ამოფარებული, სრულიად აღმაშფოთებელ განცხადებას ავრცელებს. „იუბკა“ აქ პირობითია, რადგან მისი პრესსპიკერი ბრიფინგზე (უკვე ბრიფინგებსაც გვიმართავს?) შარვლით წარსდება. დიას, დიას, ეკა მიშველაძეს ვგულისხმობ — მთავრობისგან „დევნილსა“ და პრეზიდენტისგან შეფარებულს... ე. წ. ავლაბრის რეზიდენცია ხომ კარგა

ვირდეს იმისგან, ვინც თავის დროზე, შევარდნაძის ნდობით აღჭურვილ პირად ყოფნა არ ითავიკლა, „მემარჯვენეობით“ ვერაფერს გახდა და ხელმოცარულ პოლიტიკოსობას ისევ პრეზიდენტის ამაღლაში ყოფნა ამჯობინა. დაე, ლანძღონ, მთავარია, კარგად იცხოვროს. არადა, რა შედაგოგი დაკარგა ჩვენმა სკოლამ?! ხშირად ვფიქრობ უკეთესობილეს და უნიჭიერეს მის თანაგუგუველზე, რომელიც მშობლიურ სოფელში წავიდა და მასწავლებლობით თავი ძლივს გააქცეს, სამაგიეროდ, მომავალ თაობას მამულის, ენისა და სარწმუნოების სიყვარულს უწერგავს. ეს კი აქ მარგველაშვილის ამო დაცვითაა დაკავებული...

ამბობენ, პრეზიდენტის სასახლეს ვანო მაჭავარიანიც უბრუნდებაო — პაატა ბურჭულაძესაც ეყოლება იქ თავისი დესანტი(?).

ჯოჯოხეთს ერთი მუგუზალი აკლდა და ისიც მიემატაო!

თუმცა, უნდა ვივარაუდოთ, მუგუზალი კვლავაც ბევრი იქნება!

„ვინ დათვალოს ზღვაში ქვიშა“, ავლაბარში მუგუზლები?!

იოსებ ჭუმბურიძე

„თავისუფალი დემოკრატიები“ თავს წინასწარ იზღვევენ

პარტია „თავისუფალი დემოკრატების“ ცნობით, უახლოეს დღეებში სამეგრელოს რეგიონში პარტია წარადგენს მაჟორიტარი დეპუტატობის კანდიდატებს. შესაბამისად, ყველა რაიონში მიმდინარეობს საარჩევნო შტაბების ჩამოყალიბება და პარტიული ორგანიზაციების ახალი წევრებით შევსების პროცესი.

„ხელისუფლების მხრიდან პროვოკაციის გზით მუდმივად არის მცდელობა, ხელი შეეშალოს „თავისუფალი დემოკრატების“ მუშაობას. „თავისუფალი დემოკრატები“ მოვუწოდებთ ხელისუფლებას, იყოს საკუთარი განცხადებების ერთგული, ვგულისხმობთ თავისუფალი არჩევნების დემოკრატიულ, სამართლიან გარემოში ჩატარების ქცევის კოდექსის შესახებ მოწოდებას პრემიერის მხრიდან. მთავრობის ხელმძღვანელის ამ მოწოდების ფონზე ოპონენტების წინააღმდეგ უკადრის მეთოდებით ბრძოლა სულ მცირე არაეთიკურია და აზიანებს საარჩევნო პროცესს“, — ნათქვამია პარტიის განცხადებაში.

ბატონ ბიძინა ივანიშვილის „ღია წერილი“ იმდენად მასშტაბურია, რომ მას ასეთივე ანალიზი სჭირდება, მაგრამ მასში ნახავთ მომავლის ისეთ სტრატეგიულ გააზრებასაც, რასაც საგანგებო აღნიშვნა უნდა. ეროვნულ ბიბლიოთეკასთან არსებულ „ილია ჭავჭავაძის კაბინეტში“ ვიმსჯელებთ ამაზე და ჩვენი გამომხატველები ამ განსჯის შედეგად ვფიქრობთ, რომ ეს წაადგება ქვეყნის საერთო საქმეს, რისთვისაც გვაქვს რამდენიმე წინადადება.

თეორიულად ამ 25 წლის მანძილზე სამომავლო განვითარებაზე ბევრი თქმულა, მაგრამ პრაქტიკულ პოლიტიკაში არ მასწავლებია ისეთი პოლიტიკური ძალა, რომელსაც ქვეყნის განვითარების 10-5-წლიანი სტრატეგია დაეხასია. „ღია წერილის“ ეს სამი მონაკვეთი — „საით მივიღებთ“, „როგორ

— რა ქონებამ გაუძლო ამისთანა ყოფასა? რა ჰქვებავდა ხალხსა? რა ქონებით უძლებოდა ამოდენა განუწყვეტელს ომებსა და სისხლისღვრასა? (ხაზგასმა ივ. ჯავახიშვილისა). თვით პრობლემის ასეთ დაყენებასაც კი, ბ-ნი ივანე უპრეცედენტო მოვლენად განიხილავს ქართულ მეცნიერებასა და საზოგადოებრივ-პოლიტიკურ აზროვნებაში — ასეთი რამ „ილიამდე არავის მოსვლია თავში“, მაგრამ კიდევ უფრო მეტ ალღვით ვანებებს ინვესტს ამ პრობლემის ილიასეული გადაწყვეტა:

„ეს პრობლემა ი.ჭავჭავაძის სრულიად სამართლიანად საქართველოს ისტორიის პირველხარისხოვან ამოცანად აქვს აღიარებული. ის ამბობს: „აი, საგანი ღირსშესანიშნავი და მეტად საინტერესო გამოსაკვლევადა. ამ საგანზე რომ უეჭველი პასუხი მოგვცეს ვინმემ, ბევრს ნათელს მოჰფენდა

თვითმმართველობასა და თვითმკმედებაზე. ამიტომ წერს ილიაც ხაზგასმით ჩვენს საგანად — „ჩვენი ხსნა ხალხის თვითმკმედებასა და თვითმმართველობაში!“ — სწორედ ძველი საქართველოს ხოდაბუნურ კორპორაციებში აისახა ილიას იდეალი — „ყველა საზოგადოებრივ ძალთა ერთ კვალში ჩაყენება“. ეს პრინციპი არსებითია მასთან.

2. იგი თავის მხრივ, ორგანულად უკავშირდება „ერთნებაობითა და თანადგომით მართვის“ დავით აღმაშენებლის პრინციპს. ისიც სიმბოლურია, რომ „ხოდაბუნის“ პირველი ხსენება სწორედ შიო მღვიმის მონასტრისადმი მის „ანდერძში“ დაფიქსირებული: („ვითა ბერსა განმანათლებელსა ჩემსა არსენის განუწყვეტელი, მე ხოდაბუნის შემინირავს მუხრანსა...“). ისიც სიმბოლური სიტყვებია, რომლითაც დავით აღმაშენებელი მიმართავს მეგვიდრეს: „ან შეილმან

7. „ხოდაბუნებს“ საკანონმდებლო გზით უნდა მიეცეთ შეღავათიანი კრედიტების, აგრეთვე, ნატურალური და ფულადი ანაზღაურების საკუთარი სისტემის ფორმირებისა და განვითარების საშუალება. მხოლოდ მათი გადასაწყვეტია, თუ რა კონკრეტულ ეკონომიკურ და ადმინისტრაციულ სტრუქტურას და სისტემას აირჩევენ ფუნქციონირებისთვის. ეს მათ უნდა გადაწყვიტონ დემოკრატიული გზით და მოქმედი კანონმდებლობით მოცემულ რეგიონში და მოცემულ კონკრეტულ პირობებში. ეს მათი სტაბილურობის გარანტიაა, სტაბილურობა კი ნებისმიერი საქმის წარმატების საწინდარია.

„ხოდაბუნის“ ოდითგანვე ჩვენი ისტორიის დიდი სიმდიდრეა და მას ჩვენგან გათავისებულად გენა — გათანამედროვეობა სჭირდება. „საერთო წინადაგის“ თეორია ბევრ ასეთ სიმდიდრეს შეიცავს მომავლის

ილია პარტალი - საქართველოს მომავლის გზის გამკვლავლი

ფიქრები ბიძინა ივანიშვილის „ღია წერილის“ გამო

სახელმწიფოს გაშენება“ და „რა მიზანი მაქვს“, გამოიკვლია ამ მხრივ.

მაგრამ ესეც გასარკვევია — რა საშუალებებით ვაპირებთ საქართველოს „განვითარებული ევროპული ქვეყნების“ რიგებში ჩართვას — სტრატეგიის შემდეგ მისი განხორციელების დილემა დგება...

ამ დილემას ილია ჭავჭავაძის გარეშე ვერ გადავჭრით: მემკვიდრეობითობა უნივერსალური კანონია და მისი „საერთო წინადაგის“ თეორია ორგანულად ეხმარება ამას.

„იდეა განხორციელებელი საქმეა, საქმე კი განხორციელებული იდეა“ — უყვარდა ამ დიალექტიკურ მთლიანობაზე ხაზგასმა ილიას... ჯერ კიდევ ვუთხვევდით განსაზღვრა ილიას — „ჩვენი დიდი ეროვნული იდეოლოგია“ — ადგილი საქართველოს მომავალ ისტორიაში („ვერ მოჰკლეს!“, „სიტყვა ილია ჭავჭავაძის ცხედარზე“, „ყველაფერი ილიას აჩრდილის გარშემო...“). მისი მეცნიერული ანალიზი კი, ივანე ჯავახიშვილმა მოგვცა: 1938 წელს მან ანდერძად დაგვიტოვა ეს ბრწყინვალე გამოკვლევა — „ილია ჭავჭავაძე და საქართველოს ისტორია“.

„საქართველოს მომავლის გზამკვლევი“ — ასეთია მისი გზავნილი ჩვენთვის. ბ-ნი ივანეს ჩაფიქრებული ჰქონდა მთელი ციკლი გამოკვლევებისა ამ მიმართებით, მაგრამ შერყეულმა ჯანმრთელობამ არ მისცა ამის საშუალება, თუმცა, რაც მას აქ დასკვნები აქვს, სწორედ რომ ზემოაღნიშნული დილემის გადაწყვეტას ეხმარება...

ნაშრომი ძირითადად აგებულია ილიას სტატიების — „აი, ისტორია“ და „ძველი საქართველოს ეკონომიური წყობის შესახებ“, ანალიზზე. პირველი ექვნი ე.წ. „ერის დაბერების თეორიას“, რასაც ილია ჩვეული სარკაზმით და უტყუარი არგუმენტებით აკრიტიკებს, როგორც „ძირშივე მცდარ“ ანტიმეცნიერულ თეორიას. მეორეში კი, ასაბუთებს ილიას დიდ იდეას, თუ როგორ „აღმოვშობთ ახალი საქართველო ძველიდან“. ბ-ნი ივანე წერს:

„ილია ჭავჭავაძე საქართველოს ისტორიას მანამდე სრულიად უცნობად თვალსაზრისით მიუდგა... მისთვის — „ერი ეს არის ისტორიით შედგენილი ერთსულ და ერთხორც მკვიდრთა კრებული“... ამდენად, ილია მუდამ წინა პლანზე ერის სულიერ, ფსიქიკურ ფაქტორებს აყენებდა. მან აღნიშნა, რომ „ჩვენს წარსულში არის ერთი იმისთანა მოვლენა, რომელსაც უარს ვერავინ ჰყოფს... ჩვენი ხალხი და ქვეყანა სულ მუდმივ ომიანობაში იყო... საკვირველი ეს არის

ანგელო და მომავლასაც გზას გაუნათებდა“ (ხაზგასმა ივ. ჯავახიშვილისა).

და აქვე ერთი მეტად სიმბოლური ფრაზა: „მაგრამ ილია ჭავჭავაძის წამოყენებულ საკითხზე პასუხის გამცემი რომ მაშინ საქართველოში არავინ იყო, ეს მას სხვაზე უკეთესად მოეხსენებოდა“ (ხაზგასმა ჩვენი).

აქ რა თქმა უნდა, ბ-ნი ივანე მესამედასურ იდეოლოგიას და მესამედასელებს გულისხმობს, მათ ორივე ფრთას, რომლებიც ჩვენს ისტორიაში „გარდა გამოზისა და უარყოფისა“, სხვას ვერაფერს ხედავდნენ. ხმა-მალა ამას ბ-ნი ივანე ვერ იტყოდა, მაგრამ სტრუქტურულ შორის ეზოებს ენით იმაზე კი მიგვანიშნებს, რომ კოსმოპოლიტიზმი ს და კლასობრივი ბრძოლის იდეოლოგიას ილიამ „საერთო წინადაგის“ თეორია და კლასობრივი თანამშრომლობის იდეოლოგია დაუპირისპირა...

„საერთო წინადაგის“ თეორია ორ ათეულზე მეტ სამართლებრივ, პოლიტიკურ, სოციალურ-ეკონომიკურ და ზნეობრივ პრინციპს მოიცავს. დაწყებული 1877 წლიდან, ისინი გაბნეულია „იერიის“ გვერდებზე ასობით და ათასობით პუბლიკაციაში. განსაკუთრებით ინტენსიური გახდა ეს XIX-XII საუკუნეთა მიჯნაზე, როცა ილია სამკვდრო-სასიცოცხლოდ დაუპირისპირდა მესამედასელებს. სწორედ მათთან პოლემიკაში ჩამოყალიბდა საბოლოოდ „საერთო წინადაგის“ თეორია...

ბ-ნი ივანეს მიზანი ერთი იყო: მომავლის ეროვნული ეკონომიკის ფორმირებაში ილიას ეს იდეა საქმედ ქცეულიყო. დღეს ჩვენ თვზისების სახით ჩამოვთვლით იმ პრინციპებს, რომლებიც, ვფიქრობთ, შესაძლებელს გახდინა ამ იდეის რეალიზაცია:

1. უპირველეს ყოვლისა, სასოფლო-სამეურნეო „ხოდაბუნები“ ძველ საქართველოში დაფუნდებული იყო ხალხის ფართო

ჩემმან მეფემან დიმიტრი სრულჰყოს ყოველი საუკუნოდ“.

3. „ხოდაბუნის“ დღევანდელ ობიექტურ პირობებში შეიძლება დაფუძნდეს როგორც კერძო და სასოფლო, ისე სახელმწიფო მიწების კოოპერაციით. სტატიაში — „კერძო და სათემო მინათმფლობელობა“, ილიას ასეთი გაერთიანება „საერთო წინადაგის“ თავისებურ მატერიალურ ბაზად მიანდა. მთავარია, ყოველივე ამას მკვიდრი სამართლებრივი და ფინანსური საფუძვლები შეეუქმნათ. სახელმწიფოს რეგულაციური როლის არსიც ხომ ეს არის.

4. სახელმწიფოსთან ერთად და მისი „უპირატესი ხელშეწყობის რეჟიმით“, თავის მხრივ „ხოდაბუნები“ ორგანიზებას უკეთებენ დაუსახლებელ და აუთვისებელ მიწებზე „ახალ დასახლებათა“ შექმნას და განვითარებას. ეს განსაკუთრებით მიზანშეწონილია, განხორციელდეს მთის, მთისძირა და ქვეყნის განაპირა სასაზღვრო რეგიონებში. თვითონ ილიამ ვარლამ ჩერქეზიშვილთან და დიმიტრი მაჩხანელთან ერთად, ასეთი რამდენიმე „ახალი დასახლება“ შექმნა გომბორსა და ივრისპირეთში...

5. თითოეულ ამ „ახალ დასახლებაში“ ტრადიციულ სამეურნეო დარგებთან ერთად, სახელმწიფომ ხელი უნდა შეუწყოს თანამედროვე აგარული და აგრეთვე, ინდუსტრიული წარმოების განვითარებას. ამ გზით ისინი ქვეყნის დემოგრაფიული, ეკოლოგიური და სოციალურ-ეკონომიკური უსაფრთხოების მძლავრ საშუალებად გადაიქცევიან.

6. სახელმწიფოსთან ერთად, „ხოდაბუნის“ და მათი რეგიონალური გაერთიანებანი ქმნიან აგრო-სერვისის ცენტრებს შორეული მიწის მასივებზე. აქაც აუცილებელია მათი ფუნქციონირების ეფექტური საფინანსო-ეკონომიკური და სამართლებრივი ბაზის შექმნა.

P. S. ბოლოს და ბოლოს, ხომ უნდა დაინტერესდეს ამით ვინმე? ეს დამატება ერთ კონკრეტულ ფაქტს ეხება, რაც ასე დამახასიათებელია ჩვენი პრესისთვის და რასაც ხელისუფლების მხრიდან „წერეთ და იკითხეთ“ ჰქვია.

მოგესხნებათ, პრესამ და მის მიერ ატეხილმა სკანდალმა 1970-იან წლებში აშშ-ში პრეზიდენტი ნიქსონის იმსხვერპლა. სწორედ ამავე 1930-იანი წლებიდან დაიწყო საქართველოში კრიტიკული წერილების გამოქვეყნება შირაქზე და მემარცვლეობის პრობლემებზე. შირაქს და ქიზიყს ივანე ჯავახიშვილი „საქართველოს პურის ბედელს“ უწოდებდა, მინებები მთლიანად სასოფლო-სათემო საკუთრება იყო ისტორიულად.

უკანასკნელი 25 წლის მანძილზე ეს მიწები დაიტაცეს და დაიკანონეს კერძო საკუთრებად. შესაბამისად, „პურის ბედლის“ ფუნქციაც დაკარგა და დღეს საქართველო იკვებება, ღმერთმა იცის საიდან შემოტანილი, გარდა საკუთარი პურისა. ამ თემაზე ჩვენს პრესაში, მათ შორის, „საქართველოს რესპუბლიკაში“ ინტენსიურად იბეჭდებოდა

ორიენტირად. მხოლოდ ამ გზით შევძლებთ გავიგოთ, თუ — არანი ვიყავით, რანი ვართ და რად შეიძლება ვიქმნეთ“...

ვფიქრობთ, რომ 10-15 წლიანი ორიენტირის სრულიად საკმარისია „ხოდაბუნების“ საერთო-ეროვნული სისტემის ფორმირებისთვის. ეჭვი არაა, რომ ეს არსებითად შეცვლის ქვეყნის საზოგადოებრივ-ეკონომიკურ განვითარებასა და ახალ ბიძგს მისცემს „საერთო წინადაგის“ თეორიის სხვა პრინციპების განხორციელებასაც. „ხოდაბუნებს“ ჩვენ „ქართულ კიბუცებს“ ვუწოდებთ და მათ შეუძლიათ, დიდი სტიმული მისცენ ქვეყნის მომავალ განვითარებას.

ამის გარანტიაა ის, რომ მას მკვიდრი ეროვნული ფესვები აქვს. აქ საინტერესო სტატისტიკას გვთავაზობს ივ. ჯავახიშვილი „ქართველი ერის ისტორიის“ II ტომში, როცა X-XIII საუკუნეების ეროვნულ ეკონომიკას ეხება. დღეს ვინ დაიჯერებს, რომ მაშინდელი საქართველოს ეროვნული შემოსავალი ყველა მაშინდელ სახელმწიფოთა შემოსავლებს აღემატებოდა და მხოლოდ ინგლისს ჩამორჩებოდა ოდნავ.

ივ. ჯავახიშვილი თავის ანალიზს ერთი მეტად სიმბოლური მინიშნებით ამთავრებს: „ჩვენს ხალხს ანდაზად აქვს ნათქვამი — „კარგ მთქმელს კარგი გამგონე უნდა“ — ო და ჩვენდა საუბედუროდ, ილია ჭავჭავაძის კარგი გამგონე არ გამოსჩენია“.

ახდებია ის, რაც მან თავის „კარგ ქვეყანას“ უწინასწარმეტყველა, თუ გავყვებით „ილიას გზას“. ამიტომ უპირინია, ახალ პარლამენტში დაფუძნდეს ახალი ფრაქცია — „ილია მართალი“. ეს იქნება ჩვენგან მისი „კარგი გაგება“ და სამომავლოდ „ილიას გზაც“...

ილბერდ ბატიშვილი

იქნებ სჯობდეს, ხშირად ვიკითხოთ „ვეფხისტყაოსანი!“

სამი არის მოყვრისაგან მოყვრობისა გამოჩენა: პირველ, ნდობა სიახლისა, სიშორისა ვერ-მოთმენა, მიცემა და არა შური, ჩუქებისა არ-მოწყენა, გაგლენა და მოხმარება, მისად რგებად ველთა რბენა.

და რამდენი ასეთი ძვირფასი აფორიზმი გვხვდება ჩვენს განსაკუთრებით საამაყო და განსაცვიფრებლად მდიდარ, მხატვრულ-ფილოსოფიურ პოემაში — „ვეფხისტყაოსანი“. შოთა რუსთაველი! რა ძალა აქვს ამ გვარს და სახელს ქართველი კაცისთვის და არა მგონია, რომ მარტო ქართველისთვის. ვეფხისტყაოსანი! — ეს საქართველოა თუ შოთა რუსთაველია საქართველო? ერთშიც და მეორე სახელწოდებაში, ან უკეთ რომ ვთქვათ, უკვე ცნებებად ქცეულ სიტყვებში საქართველო მოიაზრება, ჩვენი სული, გული, ჩვენი აზროვნება, გონიერება, მსოფლმხედველობა — ერთი სიტყვით ჩვენი ხასიათი, ჩვენი დამოკიდებულება იმ საკაცობრიო მნიშვნელობის ღირებულ გრძობებზე, რომელსაც პატრიოტიზმი, სიყვარული, მეგობრობა, პასუხისმგებლობა, ვალდებულება, ერთგულება, ანუ — ზოგადად ადამიანურობა ჰქვია. რუსთაველი ჩვენი მზერა, იგი გვახსივებს, გვაბრწყინებს და მისი შუქი და ბრწყინვალება მარადჟამ გაგვათბობს ადამიანებს — მკითხველ და მოაზროვნე კაცობრიობას. რუსთაველი, დანტე, შექსპირი, სერვანტესი — კიდევ არანაკლებ ძვირფასი სხვა სახელებიც, — რაღაც სასწაულები, ერთი უთქმელი საოცრებანი, გენიოსები არიან და ძალაუწებურად დაგებადება კითხვა — საიდან და როგორ, ვინ გაგვიჩინა, ვინ მოგვიყვანა პლანეტაზე ისინი? დაიხ, ღრმად დამაფიქრებელი მოვლენა არ არის? ვინ იყვნენ ისინი, რომლებმაც ასეთი უხუცე შემოიტიანეს მწერლობის, პოეზიის, ლიტერატურის ისტორიაში, თუნდაც, უბრალოდ რომ ვთქვათ, ადამიანური ყოფისა და არსებობის ისტორიაში, ალგვჭურვეს და დაგვხუნძლეს ცოდნით, განათლებით... გაგვიჩინეს სიკეთისაკენ ღრმადი ინტერესი და, რაც მთავარია, დაგვანახვეს კაცობრიობის უკვდავების გზა — ერთობა, მეგობრობა, თანადგომა, სიყვარული, ჰუმანიზმი!

რუსთაველი! — რა ეპოქამ შექმნა იგი, — ამბობენ, არა, მან შექმნა ეს ეპოქა! — ასეც ამბობენ, მაგრამ უმეცრესი და უმეცრესი ტენი ისეა მოწყობილი ვერც შექმნის და ვერც წარმოიდგენს, ვერც დაწერს და ვერც გადმოგვცემს ისეთ რამეს, რაც არ არსებულა, არ არსებობს და არც იარსებებს, რისი მატერიალურად განსხვავებაც შეუძლებელია და ამ ლოგიკის მიყოლებით, ვფიქრობ, რომ ის ადამიანები, ის გემირები, ის გრძობები, რომლებზედაც და რაზედაც გვესაუბრება დიდი გენიოსი, ნამდვილად რუსთაველის გარეშე იყო. უთუოდ იყო ისეთი სახელმწიფო, იყვნენ ისეთი მეფეები, არსებობდნენ ამ დიდ პოემაში დასახტული ადამიანები... მაგრამ მალაქსატურული ლიტერატურული ხერხებით, აღწერა და დაგვისურათო სამყარო, რომელშიდაც ცხოვრობ, დაინახო და შეამჩნიო ავი და კარგი, კეთილი და ბოროტი, გაუჩინო ადამიანებს ბოროტის დამარცხების იმედი, სამუდამოდ უკვდავყო შენი ეპოქა და შექმნა ისეთი განძი, რომელიც არა მარტო შენს თაობებს, არამედ საშუალომეოროდ, სამარადჟამოდ მანათობელ შუქურასავით გაუძღვება კაცობრიობას ცხოვრების გზაზე, ეს ხომ მართლაც სულ სხვა რაღაცაა, ღვთიური და ზებუნებრივი. და გვჭირდება ასლა, ძალიან გვჭირდება ქართველებს რუსთაველი. ყოველთვის გვჭირდებოდა, ახლა კი განსაკუთრებით! სიმტკიცე, ერთგულება, დაპირების შესრულება, — აი ის რეალები, რაც აუცილებელ და თანამედვე ღირებულებებად მიაჩნია რუსთაველის გმირს, არაბეთის სამეფოს სპასპეტს, ამირსპასალარის ძეს — ავთანდილს. დაიხ, ის არ არის რიგითი მცხოვრები ქვეყნისა, სახელმწიფო მოღვაწეა, სამშობლოს სიყვარულითა და მისი წინაშე პასუხისმგებლობის გრძობით გამსჭვალული, მაგრამ, სწორედ პასუხისმგებლობის ძლიერმა გრძობამ

აიძულა ავთანდილი თავისი საყვარელი სამთავრო-საგამგებლო თავისი მტერ-მოყვრითა და უამრავი სახელმწიფო-ებრივი საქმით, დაეტოვებინა და ჩაებარებინა ერთგული ქვეშევრდომისთვის: „სახლი ჩემი შეინახე, სპათა ჩემთა ეთავადე, მტერთა ჩემთა ენაპირე, ძალა ნუმცა მოგაკლდების, ერთგულთათვის კარგი ნუ გშურს, ორგულმცა შენი კვდების“, — უბარებს იგი შერმანდინს და უკვე მეორედ, მიემგზავრება ტარიელის საშველად, დასახმარებლად შორეულ და ხიფათიან გზაზე. რატომ? რა აიძულებს ავთანდილს, რომ საკუთარი სიცოცხლის რისკის ფასად ეძებოს და დაეხმაროს ვეფხისტყაოსანს შემოსილ ვინმე მოყმეს? თუმცა, ამ ჯერზე, ჩვენ პოემის იმ ნაწილზე გვაქვს საუბარი, სადაც ავთანდილმა უკვე იცის ვინ არის ის უცხო მოყმე, რა გაჭირვებაში და ყოფაშია ტარიელი. ჩვენც ვიცით მისი, ავთანდილის პირველი მოგზაურობის შესახებ, როგორ შეუსრულა თხოვნა საყვარელ ადამიანს, იმავე ტახტზე სულ ახლახან დაბრძანებულ დედოფალს — თინათინს. ავთანდილი ხვდებოდა, რომ ეს თხოვნა არ იყო მეფე როსტევეანისა და ახლად გამეფებული თინათინის ახირებული ცნობისმოყვარეობა, ხვდებოდა, რომ ორი პოლიტიკური მოღვაწე შეაფიქრებინა უცხო მოყმის გამოჩენამ მათივე სამეფოს საზღვრებში. სწორედ ამან გაუორკვეა პასუხისმგებლობის გრძობა ამირსპასალარს, ერთი წლის განმავლობაში მოწყვიტა თავის სამთავროს და სად არ ატარა, რა ხიფათები არ გამოაფიქრებინა, ვისთან არ მიიყვანა, რომ პირნათლად შეესრულებინა დედოფალ თინათინის წინაშე დადებული პირობა. ახლა კი სულ სხვა პასუხისმგებლობა ამოძრავებს ავთანდილს. „უცხო მოყმის“ ამოცნობის საკითხი, ანუ ამოცანა პირნათლად ამოცნობილია და შესრულებული, მაგრამ შემდგომ გაჩნდა სხვა პასუხისმგებლობა მეგობრობისა და ძმადნაფიცობის გრძობების, სიტყვისა და ფიცის გაუტყელობის მიმართ. ავთანდილი მთლიანად შეიპყრო უბედური შემთხვევებით დათრგუნვილი, სულიერად გატყეობილი ადამიანისადმი თანადგომის დაუძლეველმა სურვილმა, საყვარელი ქალის უგზო-უკვლოდ დაკარგვამ რომ სასწრაფო კვებითა და სახვითი საჭიროებით ახასიათებს ასმათი ტარიელის მდგომარეობას, ამ დიდებულმა ვაჟკაცმა დარდისაგან გული დაკარგაო, და იგი „უგულო მოელის მართ დღეთა შემოკლებასა“, გული კი ისეთი რამეა, „ცნობასა და გონებაზე ჰკვიდიაო“ და საუბედუროდ, „უგულო კაცი ვერ კაცობს, კაცთაგან განაკვიდიაო“ — ასკვნის ტარიელის „ქვათაცა შემადრწენი“ თავგადასავლისა და „ცეცხლში წვის“ შემსწრე და შემყურე ასმათი. ერთი სიტყვით, ტყე-ველში ხეტიალისა და ამდენი განსაცდელის შემდეგ უკვე ასმათისა, ერთგულების, გამძლეობისა და სათნოების გამოჩენულ ამ ადამიანსაც კი იმედი ეწურება, მაგრამ გაუტყევილი და შეუდრეკელი რჩება ავთანდილი. მან ხომ სიტყვა მისცა და დახმარება აღუთქვა ჭირსი ჩაგარდნილ მეგობარს. მაგრამ ტარიელი არ დახვდა იქ, სადაც უნდა დახვედროდა, და „ყმა გაემარჯვა საძებრად, ... მოვლო მრავალი ხევი, შამბანი, ტყე, ველი: მიდის „მჭმუნგარე“. არ ასვენებს მოყვასის ბედზე ფიქრი, სად ნახოს, რა ქნას, რითი უშველოს... მზად არის თავგანწირვისთვის. მიდის ავთანდილი და ხედავს რომ სადღაც „შავი შამბთა პირსა“, თითქმის უსულო, გლია კაცი, „მას აღარა შეეცნობა, სოფლის გაღმა გაეხიჯა...“ „ერთ-კერძ უც ლომი მოკლული... კვლავ სხვაგნით — ვეფხი უსულო, მკვდარი, ქვე-დანარცხებული;“ ეს ტარიელია, ტყის ნადირებთან ნაიბარი...

საოცარია! მეგობრობის თანადგომის, სიტყვის არგატყევისა და პასუხისმგებლობის სამარადჟამოდ ღირებულ გრძობებით ამაღლებული რუსთაველის გმირები ერთმანეთს უკითხავენ შეგონებებს და ჩვენ, მის მკითხველებს, ადამიანებს გვაგონებენ, რომ **„თუ ბრძენი ხარ, ყოვლინი ბრძენნი აპირებენ ამა პირსა: ხანს მამაცი მამაცური, სჯობს რაზომცა ნელად ტირსა, ჭირსა შიგან გამაგრება ასრე უნდა, ვით ქვიტირსა. თავისისა ცნობისაგან ჩავარდების კაცი ჭირსა“.**

ავთანდილის მიერ ძვლივს მოსულიერებული ტარიელი ერთ ხანს ეწინააღმდეგება მას: „ბრძენი ვინ ბრძენი რა ბრძენი, ხელი ვითა იქმს ბრძნობასაო...“ უპასუხებს, მაგრამ არ ნებდება ავთანდილი მის წინააღმდეგობას და ბოლოს დაიყოლიებს კიდევ, გონს მოვა ტარიელი, გამოცოცხლდება, ცხენზე შეჯდება და გააყვება მეგობარს: „ გველსა ხვერელით ამოიყვანს ენა ტკბილად მოუბაროო,“ ასკვნის და გვახსენავს დიდი რუსთაველი.

რა კარგი, სულში და გულში ჩამწვდომია რუსთაველის თითოეული სიტყვა, აღფრთოვანებაში მოყვარვართ მისი გმირების ქცევებს და მოქმედებებს, მაგრამ, ვზივარ და ვფიქრობ, რატომ მომენატრა რუსთაველი ასე ძალიან, რამ გამაბედვინა მე, ერთ რიგით მკითხველს, რუსთაველზე ჩემი უფრო ფიქრები ფურცელზე გადმოგზავნა. ვის, რომელ მწერალ-კრიტიკოსს არა აქვს ნათქვამი თავისი სიტყვა „ვეფხისტყაოსანზე“, „განა მათზე უკეთ შემოიღია რაიმე ვთქვა? არა, რა თქმა უნდა! ყველას თავისი აზრი აქვს და მე კი ჩემი უფროსი სათქმელი დრომ, ამჟამინდელმა ვითარებამ გამიჩინა.

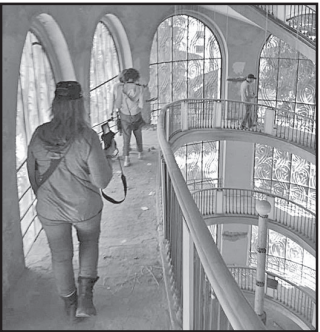
ძალიან, ძალიან ხშირად ჩავიხედოთ „ვეფხისტყაოსანში“, მივყევთ მის გმირებს და გავითავისოთ ისინი. რატომ იღვწის ავთანდილი? განა მან რომელიმე ტომს, ხალხს, ათასებს მისცა პირობა, ფიცი? არა! მხოლოდ ერთ ადამიანს, ერთ ფრთამოტყენილ, სულიერად განადგურებულ კაცს მისცა პირობა, შენთან ვარ და საქმის ბოლომდე, გამარჯვებამდე შენთან ერთად, შენი ერთგული ვიქნები. მხოლოდ კაცთმოყვარეობა და არავითარი სხვა ინტერესი არ ჰქონია ავთანდილს... იგი ადამიანია და პირნათლად იხდის თავის ადამიანურ მოვალეობებს მხოლოდ საკუთარი სინდისის წინაშე (სხვა შემთხვევაში სახელმწიფოსა და მეფის წინაშე), „ვერ გაუტყებ ზენაარსა, ვერ გაგწირავ ხელი ხელსა, რამცა სადა გაუმარჯვდა კაცსა, ფიცთა გამტყეულ-საო“, ამბობს ავთანდილი. შორეული ეპოქაა, რამდენი საუკუნე, რა გრძელი ისტორია და ბევრი სხვა სოციალური, პოლიტიკური, თუნდაც გეოგრაფიულ-ეკოლოგიური მოვლენები გვაშორებენ ჩვენ, ოცდამეერთე საუკუნის ადამიანებს იმ ეპოქისაგან, მაგრამ ხომ საოცარია, ის, რასაც გვეუბნებიან დიდი ადამიანები: „რომ რაც იყო, იგივე არის, და რაც არის იგივე იქნება მარად!“ არ შეცვლილა ამ სიტყვების საკაცობრიო მნიშვნელობა, არც ჩვენთვის — ქართველებისთვის შეცვლილა არავერი, — ხალხნო! სად დავეკარგეთ ის პასუხისმგებლობა, ჩვენივე თვისტომ ავთანდილს, თუნდაც მომდევნო საუკუნეების (არცთუ შორეულის) ქართველებს რომ ჰქონდათ: ჩვენს დიდ ილიას, ჩვენს პატარა მარო მაყაშვილს...სად არიან მათი სისხლისა და ჯიშისანი? ეჰ, დაგვიპირდებიან, სახალხო და სააშკარაო, გულზე ხელს იბრაგუნებენ, მენდეთ, ამირჩიეთ, მოვალთ, გაგიძღვებით, სწორ გზაზე გაგიყვანთ, ერთად ვიშრომით, ერთად ვიზრუნოთ ჩვენს მამულსა და ხალხზე... ავაშენოთ ისეთი ქვეყანა ევროპა, რომ ჩვენთან სიახლოვეს, ჩვენთან დამაკავშირებელ-დამეგობრობის გზებს თავადვე ექმდესო... და, მართლაც, ამ იმედისმოცემი სიტყვების გავლენით ავირჩევთ კიდევ ვითომ ასარჩევთ ... მერე რა ხდება? ვიცით უკვე ყველამ ეს! ისინი მართლაც „გავერობედებიან“, ხალხის მონაგარზე შესანიშნავ ცხოვრებას იწყებენ... ქვეყანა კი ისევე ყოფაში რჩება. სად არის სიტყვის გაუტყელობა, ერთგულება და პასუხისმგებლობა? სად დაგვეკარგნენ ავთანდილები? ნუთუ მხოლოდ „ხარბი და გაუძღომელი“ გულის, „ყოველთა ჭირთა მთმო“, მხოლოდ ლხინთა მდომელი ადამიანები შემოგვრჩნენ? — ვფიქრობ. და კიდევ უფრო მეტად ვრწმუნდები, რომ უნდა ვიკითხოთ „ვეფხისტყაოსანი“, ხშირად, ხშირად გამოვიწვიოთ შოთა რუსთაველი, მაგრამ ვაითუ „ბინდისფერია სოფელი, ესეთურ ამაღ ბინდების, კოკასა შიგან რაცა დაგას, იგივე წარმოინდების!“

არა მგონია, ჩვენებური კოკასა იყონ ფიცისგამტყენი და ის მატყუარა ადამიანები, ვითომ არჩევნების გზით რომ მოდიან და ბოლოს იმედგაცრუებულს გვტოვებენ, მაგრამ მაინც ფრთხილად ვიყოთ, ხალხნო, იქნებ მოვახერხოთ და წინასწარვე გავიგოთ, რა დაგას იმათულ „კოკასა შიგან“!

გულნარა სტურუა

პოლივუდელები საქართველოში

ცნობილი პოლივუდელი კინომწარმოებლების წარმომადგენლები ე.წ. „ლოკაციის მენეჯერები“, რომლებსაც ისეთ ფილმებზე აქვთ ნამუშევარი, როგორებიცაა: „Transformers“, „Captain America“, „The Town“, „The Hangover“, „Sicario“, „Mission Impossible“, კინონინდუსტრიის ხელშეწყობის პროგრამის „გადაიღე საქართველოში“ ფარგლებში 20-დან 26 ივნისის ჩათვლით საქართველოს სხვადასხვა რეგიონებს დაათვალიერებენ — ერთი კვირის განმავლობაში თბილისს, რუსთავს, კახეთს, მცხეთას, ყაზბეგს, უფლისციხეს, წყალტუბოს, ზუგდიდსა და მესტიას, ასევე ანაკლიასა და ბათუმს მოინახულებენ. სწორედ აღნიშნული პირების რეკომენდაციან და მოკიდებული ქვეყანაში ახალი ფილმების გადაღები გგუფების შემოსვლა.

პოლივუდის დელეგაციას პროგრამის

„გადაიღე საქართველოში“ განმასხორციელებელი უწყება, მენარმეობის განვითარების სააგენტო, საქართველოს კინემატოგრაფიის ეროვნულ ცენტრთან ერთად მასპინძლობს და ქვეყნის შესაძლებლობებს, ასევე სხვადასხვა მომხიბვლელ და მათი ინტერესის სფეროს გათვალისწინებით შესაბამის ლოკაციებს აცნობს.

აღსანიშნავია, რომ პროგრამისადმი „გადაიღე საქართველოში“ ინტერესი საკმაოდ მაღალია და მენარმეობის განვითარების სააგენტოში, რომელიც აღნიშნულ პროგრამას ახორციელებს, უკვე შემოსულია 3 განაცხადი, რომლის შედეგადაც საქართველოში ჯამურად 5 700 000 ლარამდე თანხა დაიხარჯება. პროგრამის ფარგლებში უკვე მიმდინარეობს ინდური ფილმისა და ქართულ-გერმანული პროექტების გადაღებები, დაგეგმილია ამერიკული პროექტის განხორციელება. ამასთანავე, სხვადასხვა საერთაშორისო პროდიუსერთან მიმდინარეობს აქტიური მოლაპარაკებები დამატებით რამდენიმე ფილმის გადაღებებზეც.

კარგი საოჯახო პანთეონიდან

დიდი ქართველი მხატვრის, რუსთაველის პრემიის ლაურეატის, პროფესორ კორნელი სანაძის მიერ შესრულებული პორტრეტი, რომელიც ბექდური მედიის საშუალებით დღეს პირველად ქვეყნდება, 51 წლის წინათ, სუსხიან იანვარში, ქორნილის დღეს თბილისიდან ქუთაისში საგანგებოდ ჩამოსულმა ჩემთვის უძვირფასესმა და უახლოესმა უფროსმა მეგობრებმა, ამ ნაწარმოების ავტორმა და მისმა მეუღლემ, ქალბატონმა თინა ვოლსკაია-სანაძემ სასიद्धდროს სამახსოვრო საჩუქრად გადასცეს:

შენი ქალიშვილი მიგვყავს, მაგრამ ოჯახში მის პორტრეტს გიტოვებო. ასე შეემატა ერთადერთი იმედი შინმოუსვლელთა კედელს – უძვირფასესსა სსოვნის საოჯახო პანთეონს. პატარძლის, მავა ლოსაბერიძის მამა – შალვა ომის დანაშაულისათვის ფრონტზე აღმოჩნდა და როგორც ხაზგასმით არის აღნიშნული ლეგენდარული ქართული დივიზიის სარდლის, გენერალ გიორგი ყურაშვილის ნიგნში „გმირთა სისხლით“, ისიც და მისი ორი ძმაც – ალექსანდრე და მელენტი – ისევე სახელოვნად დაეცნენ ომის ველზე, როგორც პატარა საქართველოდან წასულთაგან ის 300 ათასი, კაცობრიობის გადარჩენას რომ ემსხვერპლენ. ალექსანდრე ლვოვში დაღუპულა, სადაც სამხედრო აეროდრომის უფროსად მსახურობდა; ომის პირველსავე წუთებში სრულიად მოულოდნელ დაბომბვას უმსხვერპლია. მელენტი ბატაისკის მისადგომებთან დაცემულა, თავად შალვა კი – სადღაც როსტოვთან.

ფაშვიშვიტან ბრძოლისას პატარა საქართველომ როდენობრივად გაცილებით დიდი მსხვერპლი გაიღო, ვიდრე სხვა საბჭოთა რესპუბლიკებმა, სამწუხაროდ, ბედმა არც ეს სულისშემძვრელი დანაკლისი გვაკმარა.

ამოდ ელოდნენ საცოლეები ომში წასულ საქმროებს და იმ უმძიმესი 4 წლის განმავლობაში ახალი სიცოცხლე არც ერთი მათგანის ოჯახს არ შემატებია. შინ დარჩენილთაგანაც უამრავმა გაიზიარა პატარძლის ორი მცირეწლოვანი დის ზვედრი. ომის მრისხანე დღეებში გამეფებული სიდუხჭირის გამო სრულწლოვანებას ვერ ეღირსნენ და დიდი ხანია, იქ განისვენებენ, სადაც დედისა და შინმოუსვლელი მამის სიმბოლური საფლავების გვერდით მრავალი ათეული წლის შემდეგ მათი უმრწემესი დედამამიშვილიც დაიკრძალა. ასე რომ, 300 ათასი კი არა, საქართველომ მეორე მსოფლიო ომსა და მის მომდევნო წლებში სამჯერ სამასი ათასზე მეტი უწელი დაკარგა.

სიცოცხლის ბოლო დღეებამდე მამისა და ბიძე-

ბის კვალს დაეძებდა. სად აღარ ჩავიდა, მათი თანამებრძოლებსათვის გაგზავნილი და პრესაში გამოქვეყნებული წერილებით ვის არ მიმართავდა, ვის არ ემუდარებოდა, თუ რაიმე იცით მამაჩემისა და მისი ძმების შესახებ, შემატყობინეთ, რათა როგორმე მათ საფლავებს მივაგნო. მაგრამ ვერავისგან რომ ვერ მიიღო სასურველი პასუხი და ვერაფერი იპოვა, დედის გვერდით მამას სიმბოლური საფლავი მოუნყო – რაც არ უნდა მოხდეს, მის შიშველ ძვლებს მაინც მივაგნებ და სამუდამო განსასვენებელს მომზადებულს დავასვენებო.

სიკვდილის წინ იპოვა, ღრმად ვარ დარწმუნებული, ნამდვილად იპოვა და როგორც ცოცხალს, ისე გაესაუბრა მამას, რომელიც 75 წლის წინათ, 22 ივნისს საბოლოოდ დაემშვიდობა თვისა და ერთი კვირის ჩვილს.

დაიხ! მე თვითონ მოვისმინე და ვნახე, თუ როგორ დატოვა ამიერი ამ შეხვედრისას ნათქვამი ბოლო სიტყვითა და იმ ყოველსმიმტვერებლური ღიმილით, რომელიც ნახევარი საუკუნის წინათ მხატვარმა მის პორტრეტში ხაზგასმით გამოარჩია.

ზედაუ

უკვე წასული, მაგრამ გულში ამოუღებელი, უშენობისგან ყრუ შენობას როგორ ვუშველო, მანტომ, უშენომ?!
მანადისობა, ალბათ. შეგვყრის მალე მე და შენ; ჰოდა, დღეს იმ დღეს ვადღევრძელებ და ვსვამ ზედაუმს!

ბალადა შინმოუსვლელ მამაზე

ისე წახველი, რომ ალენსი სვემ არ გაღინსა, დედასთან ერთად ხელით მამისა! ვერ გაანკვივ, სად განიყა მისმა წწმენამა, და სად ანგუნა ბოლო ძილი მეღისმწერალმა? მამაშვილური მოგისმობდა მას შემდეგ გენი, დიდხანს ეძიე, მაგრამ საფლავს ვერ მიაგენი!

შენი სიტყვები ჩემს წინ დღესაც ცრემლებად ცვივა: „სად დაიღუპა, თავის ტყვია სად გააყვია?“ და რაკი სადღაც მამის ძვლები დანჩა შიშველი, დედის საფლავთან დადგი ძველი შინმოუსვლელის.

ახლა, როდესაც შენც მათ გვერდით დაიბანავ, რომ არ ვიწამო, წარმითანოს უმალ მიწამა, ნადგანაც დღემდე დამახსომა თავი იმ წამმა, როდესაც ვნახე, საკვირველად, ჰო საკვირველად,

ჩვილობის შემდეგ მამას როგორ შეხვდი პირველად და სიკვდილის წინ ცოცხალს როგორ ელაპარაკე!

შიშრები ეპოქად მოსალაზა

უკვე წარსოცა, რაც გემოსა ხორცად, მაინც წაჩევი ლოცვად ამონგებულ სულს, ნერვები სულ მოცვდა, ველარ ვიტან მოცდას, ანა, ან წამომცდა, შენთან ყოფნა მსუნს!
გზა-გზა კითხვა დამსდევს, ვიდრე დავიბადეთ, რაც ვიყავით მანამ, ანდა უფრო აღწე, ის ვიქნებით განა, როცა მოვალთ კვლავ და გამომიწვდი მკლავს?
შეწენითა ღვთისა, თუ დავზრუნდით ისევ, რომ ვერ მიცნო მყისვე, ამის ფიქრი მკლავს!

ალექსანდრე შენგელია

სურათზე: კორნელი სანაძე, „მავა ლოსაბერიძის პორტრეტი“.

ევროკომისიის ხელმძღვანელმა განაცხადა რუსეთის წინააღმდეგ სანქციების მომავალი განახრკლივების შესახებ

„ამ მომენტისათვის აშკარად ცხადია, რომ ივნისში ჩვენ გავაგრძელებთ სანქციებს. მაგრამ მომდევნო ექვსი თვის განმავლობაში არ შეგწყვეტთ მონიტორინგს, რათა გავიგოთ, არის თუ არა საკმარისი პროგრესი მინსკის შეთანხმებათა შესრულებაში იმისთვის, რომ მოიხსნას სანქციები“, – თქვა ჟან-კლოდ იუნკერმა.

აუბინი შეხვედა გერმანიის ფედერაციული რესპუბლიკის მინისტრს, რომელიც იბრაჰიმის რუსეთის წინააღმდეგ სანქციების გაუქმებისათვის, იტყობინება გერმანიის პარლამენტს

გამომცემლობა Rheinische Post-ის მონაცემებით, რუსეთის პრეზიდენტის გერმანიის ფედერაციული რესპუბლიკის ვიცე-კანცლერთან, ეკონომიკისა და ენერჯეტიკის მინისტრთან ზიგმარ გაბრიელთან შეხვედრა გაიმართება მომავალი კვირის დასაწყისში. ადრე ისინი ერთმანეთს შეხვედნენ მოსკოვში 2015 წლის ოქტომბერში. გაბრიელის ამჟამინდელი ვიზიტი რუსეთის ფედერაციაში გაიმართება გერმანიის მმართველი კოალიციის შიგნით გაზრდილი უთანხმოების ფონზე რუსეთის ფედერაციასთან ურთიერთობის გამო.

დედამინის ზურგზე

ჩინეთის ხელისუფლებასთან დაკავშირებული პაპიკაზმა ყურადღება აუბ-დან რუსეთსა და უკრაინაზე გაღვივებულს

ჩინეთის ხელისუფლებამ შეწყვიტა მასობრივი ჯაშუშობა ამერიკის შეერთებული შტატების სასარგებლოდ მას შემდეგ, რაც ქვეყნებს შორის დაიდო შეთანხმება კიბერ-ჯაშუშობაზე უარის თქმასთან დაკავშირებით. მას შემდეგ ჩინეთის სახალხო რესპუბლიკას გაუჩნდა ახალი მიზნები, მათ შორის რუსეთისაც.

სოკრსმა განაცხადა რუსეთის მომავალ მსოფლიო სანქციებზე გაღვივების შესახებ ევროკავშირის დაულის ფონზე

ამერიკელ მილიარდერ ჯორჯ სოროსს მიაჩნია, რომ ასე ყვეფებოდა ევროპა, როდესაც დაიწყო საბჭოთა კავშირის დაშლა. ივნისის დასაწყისში ფინანსისტი გვაფრთხილებდა ევროკავშირის შესაძლო დაშლის შესახებ სამიგრაციო კრიზისთან, საბერძნეთის გახანგრძლივებულ პრობლემებთან და დიდი ბრიტანეთის ევროკავშირიდან შესაძლო გამოსვლასთან დაკავშირებით.

გამოქიანის ფედერალურმა ბიურომ გამოაქვეყნა ორლანდის მსოფლიო სანქციების სრული გაუქმება – ისლანდური სანქციების და აღ-გაღვივების უწყობილო

მარტინი ორჯერ მოხვდა გამოკვლევების ფედერალური ბიუროს მეთვალყურეობის ზონაში 2013 და 2014 წლებში, მაგრამ ორივე შემთხვევაში გამოკვლევა დაიხურა, ეჭვმიტანილი გაუშვეს, ვინაიდან გამოძიებლებმა, როგორც გამოძიების ფედერალური ბიუროს პრესმდივანმა აღნიშნა, „ვერ შეძლეს ზუსტად დაედგინათ მისი გამონათქვამე-

ბის აზრი“. კლუბ Pulse-ში დახვედრის შემდეგ მან დარეკა 911-ში და თავს ისლამის ჯარისკაცი უწოდა.

აუბ-მა მიიწვია რუსეთი და არქტიკული საბჭოს სხვა წევრები, მიიღონ მონაწილეობა ARCTIC CHINOOK-ის სწავლებაში

მანევრების დროს ორგანიზატორები მოახდენენ კრუიზული სომალდის მონაწილეობით იმ ინციდენტის ინსცენირებას, რომელიც მიგვიყვანს წარმოსახვით კატასტროფასთან და „მზავრების კრიტიკულ, სერიოზულ და მსუბუქე დაჭრასთან“. სწავლების მონაწილეთა წინაშე დასახვედრ ხომალდიდან ადამიანების ევაკუირების ამოცანას. მიწვეულია რვავე არქტიკული სახელმწიფო.

აუბ-ის სენატმა დაიწყო ინიციატივა იარაღზე კონტროლის გააქმების შესახებ ორლანდის სოკრსის შემდგომ

დემოკრატიულ პარტიაში განაცხადეს, რომ ზომები იარაღის გაყიდვის შეზღუდვის შესახებ დაბრკავს რესპუბლიკელებმა, რომლებიც ლებულობენ ბრძანებებს ეროვნული სასროლო ასოციაციიდან. რესპუბლიკურ პარტიაში საპასუხოდ ხაზგასმით აღნიშნეს, რომ ეძებენ არა ნახევარ-ზომებს, არამედ რეალურ გადამწყვეტილებებს.

ნავთობის მრეწველობის პატრიარქი

აღამიანის განმსაზღვრელი სხვა რაღა შეიძლება იყოს, გარდა მისი ცხოვრების წესისა? მხოლოდ აქედან შეიძლება მისი დანახვაც და შეფასებაც. კერძოდ, თუ რამდენად მოახდინა მან მარადიულთან ზიარება, ნათელსა და ბნელს, კეთილსა და ბოროტს, სიყვარულსა და სიძულვილს შორის ზღვარის გაკლება და, შესაბამისად არჩევანის გაკეთება. კეთილგანწყობილება, ღიაობა, თვითორგანიზებული სწორედ ის პიროვნული ნიშნები, რომლის მეშვეობითაც ხდება საზოგადოებრივი ტიპის ადამიანის ფორმირება.

რევაზ თევზაძე!
„იმდენი რამე გადავიტანე, რომ ხნიერი ვარ საკუთარ თავზე“ – ბაირონის ამ სტრიქონს ბ-ნ რევაზთან მიმართებაში უფრო ასეთი გახმოვანება შეეფერებოდა: „იმდენი რამე გადავიტანე, რომ ხნიერი ვარ საკუთარ თავზე!“

დიან, მას ქართული ნავთობის მრეწველობის პატრიარქს უწოდებენ. ორმოც წელზე მეტი წარმატებით უხელმძღვანელა „საქნავთობს“. პრაქტიკულ საქმიანობასთან, საზოგადოებრივ ცხოვრებაში აქტიურ ჩართულობასთან და სამეცნიერო მოღვაწეობასთან ერთად შინაგანი წონასწორობის შენარჩუნების უნარმა პროფესორების, ენერგეტიკის აკადემიის აკადემიკოსების, შრომის გმირობის პარალელურად ერთგული მეუღლის, მოსიყვარულე მამის, ბაბუის, მეგობრისა და მაღალი მოქალაქეობრივი პათოსით გამსჭვალული ადამიანის ტვირთის ტარებაც ღირსეულად შეაძლებინა. დღევანდელი მისი შემართება თუ საზოგადოებისთვის საამაყოა, მისთვის ჩვეულებრივზე ჩვეულებრივია. ამიტომაცაა იგი დიდი ადამიანი. ამიტომაც ეთქმის მადლობა!

წინა საუკუნის ოცდაათიანი წლებიდან დღემდე საქართველოში მოპოვებული ნავთობის თითქმის 80 პროცენტზე მეტი ბ-ნ რევაზ თევზაძის ხელმძღვანელობითა და უშუალო მონაწილეობითა მოპოვებული. მის სახელთანაა დაკავშირებული სამგორი-პატარძელი-ნინოწმინდის უნიკალური ნავთობის საბადოს გახსნა. უფრო მეტიც, ფასდაუდებელი შრომის განწვევა დასჭირდა მას, იმისთვის, რომ მადნეულის ოქროს საბადო გაეხსნა და მარაგები ოფიციალურად დამტკიცებულიყო. მაშინ შეუსრულდა ბ-ნ რევაზს 39 წელი. ეს არის მისი ცხოვრების ერთ-ერთი უმნიშვნელოვანესი პერიოდი. ქვეყნის ეკონომიკისა და სოციალური განვითარების პროცესში ჩართულობა ყოველთვის მისი ადამიანური არსებობის აზრად იყო და არის ქცეული.

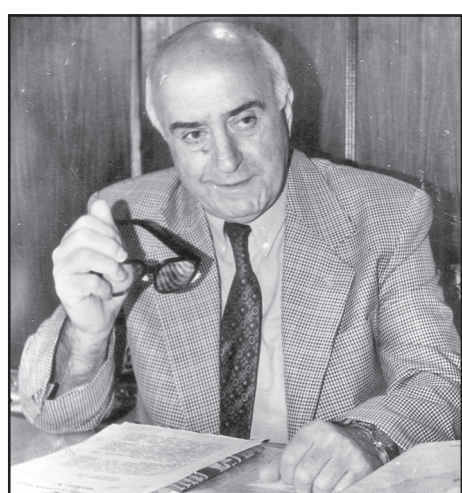
ვინ იცის, რამდენი წინააღმდეგობები დაიძლია იმისთვის, რომ აშენებულიყო „მენაბეთისა და სახლუბები“. ღირდა, ნამდვილად ღირდა! რადგან ძალიან, ძალიან ბევრი ადამიანი გაბედნიერდა ახალმოსახლეობით, ახალი ჭერი, ოჯახის შექმნის შესაძლებლობებითაც.

ბ-ნი რევაზის მომავალზე ზრუნვის დაუოკებელი სურვილის შედეგად დაფინანსდა მაშინდელი პოლიტიკური ინსტიტუტის მრავალსართულიანი კორპუსი, გაიხსნა ახალი სპეციალობები და ა. შ. წარსული დიდ გამოცდილებად რომ აქციო, მისაბაძი და საამაყო რომ იყოს შენი ცხოვრება, მაშინ აუცილებლად უნდა გავცნოთ ღირსეული ადამიანების ცხოვრებას. მათ შორისაა ბ-ნი რევაზ თევზაძე. ხანგრძლივი სიცოცხლე ვუსურვოთ მას. მისგან კი დავ, ისწავლონ ახალგაზრდებსა და, როგორ წაიღონ ენერჯია, რაში განთავსდეს შრომა და რითი შეიძლება შეწვევ ბედნიერებას.

ბატონო რევაზ!
დიდი მადლობა ყველაფრისთვის, მადლობა, რომ ათეული წლების განმავლობაში გვატარეთ სწორი და მართალი გზით. დიდხანს სიცოცხლე, ჯანმრთელობა და უღვივე ბედნიერება, მრავალჟამიერ!

ყოფილი „საქნავთობის“ თანაფროშელი

გახლავთ სამგორის, ნინოწმინდა-პატარძელის, სამგორის სამხრეთი თაღის ნავთობისა და გაზის საბადოები თბილისის შემოგარენში. ამ ახალი საბადოების გახსნამ საფუძველი დაუდო საქართველოში ნავთობისა და გაზის მრეწველობის აღმავლობას. ნავთობის ყოველწლიური მოპოვება 16,5 ათასი ტონიდან გაიზარდა 3 მილიონ 300 ათას ტონამდე, ხოლო 2004 წლამდე საქნავთობის მიერ მოპოვებული 27 მილიონ 300 ათასი ტონის ქართული ნავთობიდან 26 მილიონი ტონა ბატონი რევაზის ხელმძღვანელობის პერიოდში მოდის – ეს პერიოდი კი ზუსტად 31 წელია.

იგი „საქნავთობის“ უცვლელი ხელმძღვანელი იყო 31 წლის მანძილზე, ანუ 1973-2004 წელი. ყველაზე მთავარი დამსახურება, რაც საქნავთობის კოლექტივმა ბატონი რევაზის ხელმძღვანელობით იმ პერიოდში შეძლო, ის არის, რომ აღნიშნული საბადოების გახსნით, პრაქტიკულად,

დაამტკიცა: **საქართველოს ბარაქიანი მიწის წიაღის მრავალი წიაღისეულის სიმდიდრეებთან ერთად შეიცავს „შავი ოქროს“ სამრეწველო მნიშვნელობის საბადოებსაც, რითაც ნერტილი დაესვა იმ „ვაისპეციალისტებისა“ და „კეთილის მოსურნეთა“ ისტერიულ უიმედობას, რომელსაც ისინი ჩვენს ქვეყანაში ავრცელებენ ნავთობისა და გაზის „საბადოების“ არარსებობასთან დაკავშირებით.** ქართული ნავთობის მოპოვების ტემპის აღნიშნული საბადოებიდან ყოველწლიურმა მატებამ საჭირო გახადა ჯერ რკინიგზის ახალი ესტაკადების მშენებლობის საჭიროება სამგორის შემოგარენში, შემდგომში კი გაიყვანეს 440 კმ სიგრძის კაპიტალური ნავთობსადენი სამგორი-ხაშური-ბათუმი.

ქართული მენავთობეობის აღმავლობას უკავშირდება სუფსის ნავთობის ტერმინალის მშენებლობის იდეაც.

ბატონი რევაზი სამი ათეული წლის მანძილზე ეწეოდა სამეცნიერო პედაგოგიურ მოღვაწეობას საქართველოს პოლიტიკური ინსტიტუტის ნავთობის ბურღვის კათედრაზე, სადაც აირჩიეს ჯერ დოცენტად, ხოლო შემდეგ – პროფესორად.

რევაზ თევზაძე 1975-2004 წლებში იყო საქართველოს ნავთობისა და გაზის სამეცნიერო-ტექნიკური საზოგადოების თავმჯდომარე, საქართველოს სამეცნიერო-ტექნიკური საზოგადოების პრეზიდენტი, საქართველოს გეოლოგიური სამეცნიერო ტექნიკური საზოგადოების წევრი. მინიჭებული აქვს „საქართველოს დამსახურებული ინჟინრის“ და „საქართველოს ნავთობისა და გაზის საპატიო მუშაკის“ წოდებები.

გეოლოგიის დარგში უდიდესი მიღწევების მოპოვებისთვის მის მიერ განეული შრომა ჯერჯერობდა დააფასა ხელისუფლებამ: მიენიჭა საბჭოთა კავშირის უმაღლესი ჯილდო – სოციალისტური შრომის გმირის წოდება, დაჯილდოვდა ლენინის ორდენითა და ოქროს ვარსკვლავით „ნამგალი და ურო“, მიღებული აქვს „შრომის ნათელი დროშის“ ორი ორდენი, „ღირსების“ ორდენი და მრავალი მედალი.

ჭეშმარიტ მამულიშვილსა და დიდ პროფესიონალს, ბატონ რევაზ თევზაძეს ვულოცავთ 85 წლის იუბილეს. ვუსურვებთ ჯანმრთელობას, დიდხანს სიცოცხლეს და ახალ წამოწყებებს ჩვენს ქვეყნის საკეთილდღეოდ.

**საპარტოვლოს ენერგეტიკის აკადემია;
საპარტოვლოს საინჟინრო აკადემია;
საპარტოვლოს ტექნიკური უნივერსიტეტი.**

ძართული ტექნიკური ინტელიგენციის ღირსეულ და თვალსაჩინო წარმომადგენელს, სახელოვან მამულიშვილსა და გეოლოგთა და ენერგეტიკოსთა თაობების აღმზრდელს, ტექნიკის მეცნიერებათა დოქტორს, საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის პროფესორს, საქართველოს ენერგეტიკის აკადემიის აკადემიკოსს **რევაზ თევზაძეს** დაბადების 85 და სამეურნეო, სამეცნიერო და პედაგოგიური მოღვაწეობის 65 წელი შეუსრულდა.

რევაზ თევზაძემ 1950 წელს დაამთავრა ქუთაისის მეორე ვაჟთა სკოლა. 1955 წელს – საქართველოს პოლიტიკური ინსტიტუტის სამთო-გეოლოგიური ფაკულტეტი ნავთობისა და გაზის საბადოების ბურღვის სპეციალობით, 1965 წელს კი – იმავე ფაკულტეტის ასპირანტურა.

მის მიერ განვლილი ცხოვრების გზა რიგითი გეოლოგიდან საქნავთობის მმართველამდე და საბჭოთა კავშირის სოციალისტური შრომის გმირამდე შესანიშნავი მაგალითია ახალგაზრდა თაობებისთვის, თუ როგორ უნდა ემსახურო დარგსა და ქვეყანას.

ჯერ კიდევ ახალგაზრდა ინჟინრის ამპლუაში, საწარმოო გამოცდილება მიიღო გროზნოსა და აზერბაიჯანის ნავთობის საბადოების სარეზერვუარებზე, დაშქესანის „ზაგლიკის“ ალუმინების საბადოზე, სამხრეთ ოსეთის „კვაისისა“ და „ერნოს“ საბადოებზე.

ჭეშმარიტი მამულიშვილი და დიდი პროფესიონალი

1955 წლიდან 17 წლის განმავლობაში ბატონი რევაზ თევზაძე მუშაობდა იმ პერიოდში საქართველოში არსებული საკავშირო დაქვემდებარების ტრესტების „კავკასიის ფერადი ლითონების ძიების“, „საქნავთობის“ და „საქგეოლოგიის“ სამმართველოს სისტემების გეოლოგია-საძიებო პარტიებში სხვადასხვა თანამდებობაზე. ხელმძღვანელობა „შაორის“, „მადნეულისა“ და „ფოლადაურის“ გეოლოგიურ-საძიებო პარტიებს და საქართველოს ფერადი ლითონების კომპლექსურ გეოლოგიურ-საძიებო ექსპედიციას. აღნიშნულ ექსპედიციაში შემავალი 35-მდე გეოლოგიური პარტია საძიებო სამუშაოებს აწარმოებდა აჭარაში, აფხაზეთში, სამხრეთ ოსეთში, სვანეთში, რაჭა-ლეჩხუმში, საქართველოს აღმოსავლეთ და დასავლეთ რეგიონებში.

ბატონი რევაზ თევზაძე 1973 წელს დაინიშნა „საქნავთობის“ მმართველად და 2004 წლამდე ხელმძღვანელობდა ნავთობისა და გაზის მრეწველობის განვითარებას საქართველოში.

განსაკუთრებული, ცალკე აღნიშვნის ღირსია იმ სამი სამრეწველო მნიშვნელობის საბადოს გეოლოგიური ძიების დადებითი შედეგები, რომელთა ხელმძღვანელობას, საერთო ჯამში ბატონი რევაზის ნაყოფიერი ცხოვრების 47 წელი დასჭირდა.

პირველი – ეს იყო „შაორის“ ნახშირის საბადოს მარაგების დაძიება, გამოთვლა და დამტკიცება, ტყიბულის ნახშირის საბადოს გაგრძელებაზე – მუხურა-მუჯურეთის მიმართულებით, რასაც იგი 6 წელი ხელმძღვანელობდა.

მეორე – ეს გახლავთ „მადნეულის“ კომპლექსური (ძირითადი – სპილენძი: ნახევარლითონები და იშვიათი ლითონები, ოქრო, ბარიტი და ა. შ.) საბადოს მარაგების დაძიება, დადგენა, გადათვლა და დამტკიცება – მარაგების საკავშირო კომიტეტში. ამისთვის საჭირო გახდა კაპიტალური სამთო გამონამუშევრების გაყვანა, იქიდან აღმავალი შურფების, ვერტიკალური ჭაბურღილების მშენებლობა და ა. შ.

მადნეულის საბადო მარაგების დამტკიცება დაედო საფუძველად ახალი ქალაქის „მადნეულისა“ და სამთომამდიდრებელი კომპინატის მშენებლობას. ამ საქმეში 10 წელი უხელმძღვანელა ბატონმა რევაზ თევზაძემ, რითაც მან 39 წლის ასაკში სოციალისტური შრომის გმირის წოდება დაიმსახურა. სხვათა შორის, იგი საქართველოს გეოლოგიურ საზოგადოებაში ერთადერთი, პირველი და უკანასკნელია, ვინც ეს ჯილდო მიიღო.

მესამე და ყველაზე ძირითადი საბადოები – ეს

კაცობა შენ ღაიბრახანე...

პროფესორ გივი მინდელის საზოგადოების წევრები დემურ მიქაძე, დათო დათოშვილი, გაიოზ გაღვაძაძე, ბონდო ქობულაია, ივიკო საყვარელიძე, მერაბ მახარაძე, გურამ ახრახაძე, თამაზ ყაჭვიშვილი, როლანდ იოსელიანი, ჯუმბერ გონაშვილი, რევაზ არველიანი, თამაზ მახარაძე, ომარ ცაავა, გაი რამიშვილი, ვალერი ვარდოსანიძე დიდი პატივისცემითა და სიყვარულით ულოცავენ ამავე საზოგადოების თავმჯდომარეს, საქართველოს გეოლოგიური საზოგადოების ბრწყინვალე წარმომადგენელს, საქართველოს ნავთობისა და გაზის მრეწველობის ყოფილ თავკაცს, საქართველოს ენერგეტიკისა და საინჟინრო აკადემიის აკადემიკოსს, ტექნიკის მეცნიერებათა დოქტორს, პროფესორს, სოციალისტური შრომის გმირს, ჭეშმარიტ მამულიშვილსა და შესანიშნავ პიროვნებას ბატონ **რევაზ თევზაძეს** დაბადების 85 წელს და სამეურნეო, სამეცნიერო და პედაგოგიური მოღვაწეობის 65 წელს.

შენ არასოდეს არ დაბერდები!

ბაბუ, როგორი უბრალო და მშრალია სიტყვა შენი პიროვნების გადმოსაცემად. შენ არასდროს ყოფილხარ მხოლოდ ბაბუა. შენ ხარ ჩვენი პირველი მეგობარი, სიხარულის უწყვეტი წყარო, მისაბაძი მაგალითი, განძი, რომელიც წარუშლელი დარჩება ჩვენს გულსა თუ გონებაში. ჩვენ შენს სიტბოზე და მზრუნველობაზე შეყვარებული შვილიშვილები და შვილები ვართ. შენ იმაზე კარგად იცი როგორ გვიყვარხარ, ვიდრე ეს სიტყვებით შეიძლება გადმოვიცხვ. 85 წლის გახდი, თუმცა, შეგიძლია იყო 23-ის, როცა მე მჭირდები – 17-ის, როცა სანდროს და ნიკუშას – 8-ის, როცა ტასიკოს... გილოცავთ დაბადების დღეს! შენ არასდროს არ დაბერდები!

შენი შვილიშვილები: ტასო, ნინო, ნიკუშა, სანდრო და შვილები ზაზა, ნინო, ნიკო, ანი.

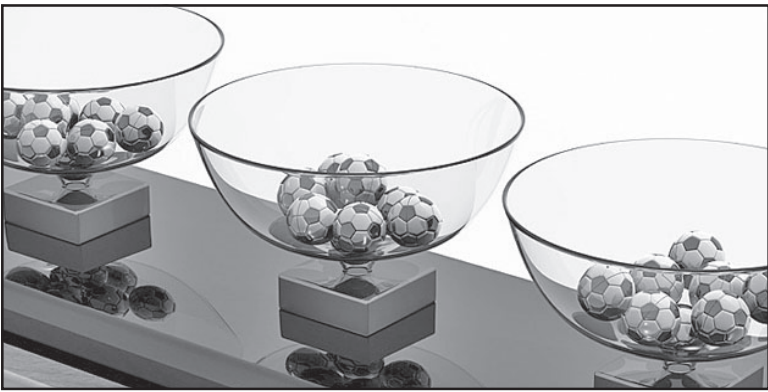

ფეხბურთი

იწყება ახალი საკლუბო ევროსეზონი

შვეიცარიის ქალაქ ნიონში, უეფას შტაბ-ბინაში გაიმართა პოპულარული საკლუბო ტურნირების სასტარტო რაუნდების კენჭისყრა. მოგეხსენებათ, თბილისის „დინამო“ ჩემპიონთა ლიგაში II საკვალიფიკაციო ეტაპიდან ჩაერთვება, სადაც 12 ან 13 და 19 ან 20 ივლისს, შესაბამისად, შინ და სტუმრად, ანდორას „სანტა კოლომასა“ და სომხეთის „ალაშკერტს“ შორის გამარჯვებულს შეხვდება. რაც შეეხება ევროპის ლიგაში მოასპარევე ქართულ ტრიოს, მისი მეტოქენი პირველ და, წარმატების შემთხვევაში, მეორე ეტაპებზე, იქნებიან: „გაბალასა“ (აზერბაიჯანი) და „სამტრედიას“ შორის გამარჯვებული – „აქტობესა“ (ყაზახეთი) და მტკ-ს (უნგრეთი) შორის გამარჯვებული. „დილასა“ და „შირპას“ (სომხეთი) შორის გამარჯვებული – „სპარტაკ ტრნავასა“ (სლოვაკეთი) და „პიბერნიანსს“ (მალტა) შორის გამარჯვებული. „ჩისურასა“ და „ზიმბრუს“ (მოლდოვა) შორის გამარჯვებული – „ოსმანლისფორი“ (თურქეთი). დავძენთ, რომ პირველი ეტაპის მატჩები 30 ივნისსა და 7 ივლისსაა დანიშნული, ხოლო მეორეები – 14 და 21 ივლისს.

გიორგი შოთაძე

ციფრების ენით

რა ღირს ნაკრები?

საზრუნველთა ფეხბურთელთა ევროპის ჩემპიონატის დაწყებამდე საიტმა www.transfermarkt.de-მ კონტინენტის 24 უძლიერესი ნაკრები გუნდის მოთამაშეთა საბაზრო ღირებულებები ჯამური მონაცემები გამოაქვეყნა.

ევროპის საფეხბურთო ფიესტის დაწყებამდე ყველაზე „ძვირიანი“ ნაკრები ესპანეთს ჰყავდა, რომლის ერთად აღებული ყველა მოთამაშე 592 მილიონ ევროდ იყო შეფასებული. დანარჩენი ეროვნული გუნდების ნიხრი კი ასეთია („ფასები“ მილიონი ევროთია მითითებული): 2. გერმანია (568); 3. საფრანგეთი (487); 4. ინგლისი (477); 5. ბელგია (460,9); 6. პორტუგალია (321,7); 7. ხორვატეთი (288,3); 8. იტალია (263,5); 9. პოლონეთი (193,5); 10. თურქეთი (182,5); 11. შვეიცარია (174,9); 12. უელსი (170,1); 13. რუსეთი (136,2); 14. ავსტრია (128,4); 15. უკრაინა (123,6); 16. ირლანდია (87,3); 17. შვედეთი (86,9); 18. სლოვაკეთი (84,4); 19. ჩეხეთი (66,0); 20. რუმინეთი (54,7); 21. ალბანეთი (46,2); 22. ისლანდია (41,6); 23. ჩრდილოეთ ირლანდია (38,1); 24. უნგრეთი (27,3).

რუსეთის ნაკრებმა ჯგუფური რაუნდი ბოლო ადგილზე დაასრულა და შინ შერცხვენილი ბრუნდება, თანაც – უმწვრთნელად, რადგან ლეონიდ სლუცკი გადადგა.

III ტური. უელსი – რუსეთი 3:0, ინგლისი – სლოვაკეთი 0:0. „ბ“ ჯგუფის საბოლოო მდგომარეობა: უელსი – 6, ინგლისი – 5, სლოვაკეთი – 4, რუსეთი – 1 ქულა.

ოთარ ტურაბაიძე

რაზგი

„ბორჯღალოსნებმა“ ააენინელაზს აჯობეს

საპარტიველო – იტალია 18:17

საქართველო: ირაკლი სვანიძე, ლადო მიმინოშვილი, გიორგი კოშაძე, გიორგი კვეცელაძე, დავით მესხი, დავით მოძღვრიშვილი, ვასილ ლობუჯანიძე, თორნიკე მატარაძე, ლაშა საჯაია, ლაშა ტაბიძე, მიხეილ ბაბუნაშვილი, ირაკლი ცხადაძე, ილია სპანდერაშვილი, გიორგი ცუცქირიძე, ბექა გორგაძე, გიორგი ხუროშვილი, უშანგი ჭეიშვილი, გიორგი მელიქიძე, დემურ ეფრემიძე, გიორგი ფუტყარაძე, გელა აფრასიძე, მირიან მოდებაძე, სანდრო ილურიძე.

იტალია: მატეო მინოზი, ლორენცო მასატო, მარკო ზანონი, დარიო სკიპაბელი, ლუკა სპერანდო, ლეონარდო მანტელი, რიკარდო რაფაელი. დანიელ რიმპელი, ენჯელ მაკელარა, მარკო რიჩიონი, ლეონარდო კრუმოვი, დავიდე ფრანიტო, ლორენცო მასელი, ჯოვანი პეტინელი, ჯოვანი ლიკატა. მარკო მანფრედი, დამიანო ბორეანი, ჯოშუა ზილოკი, ჯორდანო ბალდინო, დავიდე ცოტოლი, ჩარლი ტრუსარდი, რობერტო დალცილიო, ანდრეა ბროზინი.

ინგლისში 25 ივნისს დამთავრდება ახალგაზრდა მორაგბეთა მსოფლიო ჩემპიონატი. ფინიშამდე რამდენიმე დღით ადრე საქართველოს ნაკრებმა ამ დიდ ფორუმზე პირველი გამარჯვება იზეიმა – მე-9 ადგილისთვის პაექრობაში იტალიის ნაკრებს 18:17 მოუგო. „უმცროსმა ბორჯღალოსნებმა“ ორი ერთმანეთისგან განსხვავებული ტაიმი ითამაშეს. შეხვედრის პირველ ნახევარში იტალიელებმა სახიფათოდ შემოგვიტყეს, ქართველებმა აპენინელთა იერიშები მოიგერიეს და მე-16 წუთზე თორნიკე მატარაძემ ლელო გაიტანა. 14 წუთის შემდეგ იტალიელები წინ გავიდნენ – ლელოც გაგვიტანეს და გარდასახვაც უნაკლოდ შეასრულეს – 7:5. პირველი ტაიმიც ასე დამთავრდა.

ირლანდია – არგენტინა 37:7. 25 ივნისს ბოლო მატჩები გაიმართება: XI ადგილისთვის. იტალია – იაპონია, IX ადგილისთვის. საქართველო-საფრანგეთი, VII ადგილისთვის. უელსი – შოტლანდია, V ადგილისთვის. ახ. ზელანდია – ავსტრალია, III ადგილისთვის. არგენტინა – სამხრ. აფრიკა, ფინალი. ირლანდია – ინგლისი.

ლაშა დიდი

კალათხურთი

„რეალმა“ „ბარსას“ მოუგო

მსპანეთის საკალათხურთო ჩემპიონატის ფინალური სერიის მესამე შეხვედრაში „რეალმა“ შინ „ბარსელონას“ 91:74 აჯობა და სერიაში 2:1 დანინაურდა. მადრიდელებმა პირველი სამი პერიოდი დამაჯერებლად მოიგეს და კატალონიელები მთელი შეხვედრის განმავლობაში მდევრის როლში იყვნენ.

მატჩში ყველაზე მეტი 21 ქულა „რეალის“ გამთამაშებელმა სერხიო ლულმა ჩააგდო. „ბარსელონაში“ 18 ქულით ანტე ტომიჩი გამოირჩა.

სერია სამ მოგებად გადაიქცა. მომდევნო მეოთხე შეხვედრა მადრიდში დღეს თბილისის დროით 22:30 საათზე დაიწყება.

კოვა კოვახიძე

ინტერნეტიდან

დანიელა ხარამალიოს კოლუმბიის ნაკრების ეიშვება

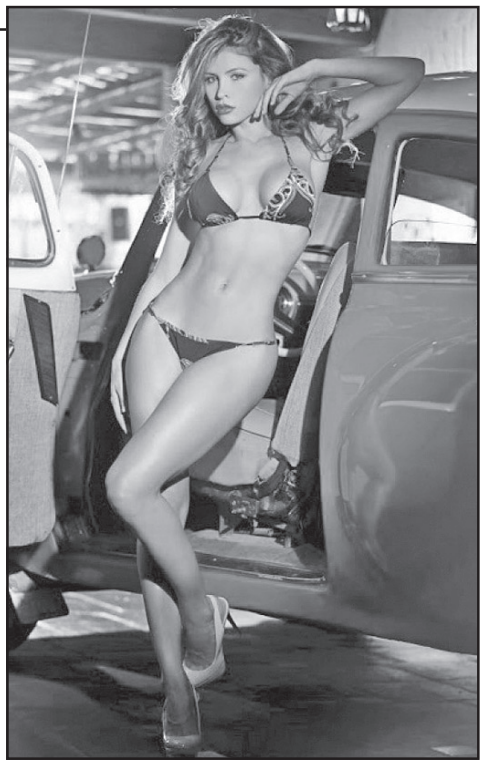
ბრძელდებ კოვა ამერიკა და ფუსფუსებს მთელი ლათინური ამერიკის ლამაზმანობა. მათ გარეშე სომ ფეხბურთი ისეთივე წარმოუდგენელია, როგორც საერთოდ სამყარო. სხვა ლათინოამერიკულ ნაკრებთა მსგავსად, პირმშენიერ ქომბატო სიმრავლე არც კოლუმბიის ეროვნულ გუნდს აკლია.

ცნობილმა მოდელმა და მსახიობმა დანიელა ხარამალიომ მშობლიური ქვეყნის უპირველეს ნაკრებს ჩემპიონატზე გამგზავრების წინ დიდი წარმატება უსურვა და დასძინა, რომ დადგა ჟამი, როდესაც კოლუმბიის ნაკრები მორალურადაც და ფსიქოლოგიურადაც მზადაა დიდი გამარჯვებები მოიპოვოს.

მართლაც, დღეს ეს გუნდი ნახევარფინალში ჩილეს შეხვდება.

ვის ვის და, დანიელა ხარამალიოს არასოდეს შეუღია კოლუმბიელთა ქომბატო (თუნდაც ეს ნიფხვის სწრაფად შემოძარცვაში გამოიხატოს) და ამ ქვეყნის ნაკრების თილისმადაც სამართლიანად ითვლება. ერთი ისაა, რომ ამ ბოლო დროს ბევრი თავისუფალი დრო აღარ რჩება და თავის სათუთ სხეულს სულ უფრო იშვიათად იშვებებს. არადა, ამ ქალის მოცდენა იქნება?

როსტომ რაჭველიშვილი

გულის ჯიბით სატარებელი წიგნები

რამდენიმე წელია, საქართველოს ილია ჭავჭავაძის სახელობის მნიგნობართა ასოციაცია გამოცემლობის მთავარი რედაქტორის, ქალბატონ ლია ნადარეიშვილის ინიციატივით, უშრეტელი ფანტაზიითა და დახვეწილი გემოვნებით ციციქნა, მართლაც გულისჯიბით სატარებელი წიგნების მეოხებით ქართველი კლასიკოსთა სამყაროში გვა-მოგზაურებს.

ბევრისთვის, ალბათ, უცხო იყო საზღვარგარეთის ქვეყნებში ტრადიციულად ქცეული მინიატიურული ბეჭდვითი პროდუქციის გათავისება, მაგრამ ქართველთა გემოვნებაში მოექცა, ახლა უკვე ტრადიციული სახითაც დამკვიდრდა ამგვარი წიგნების გამოცემა. ქალბატონმა ლიამ შესანიშნავი ჯგუფი შექმნა გემოვნებიანი მკითხველისთვის გულის დასაპყრობი სიახლის მისაწოდებლად – ცნობილი ლიტერატორები, რედაქტორები, მხატვარ-დინამიკები და... უკვე მკითხველთა მინი-ბიბლიოთეკები ასობით წიგნით შეივსო. უამრავ ჩვენს თანამემამულესა და მრავალ უცხოელ წიგნისმოყვარულთაც შესანიშნავი საოჯახო ბიბლიოთეკის შექმ-

ნის სურვილიც გაუჩნდათ. თანამედროვე ავტორები, უკვდავი ქართული კლასიკა, ნებისმიერი ასაკის მკითხველისათვის საინტერესო წიგნი, ჯადოსნურ ზღაპართა საუნჯე მართლაც მაღალპროფესიონალთა ხელდასხმული, უკვე დაგანებული მრავალ ოჯახში.

სულ ახლახან საშუალება მოგვეცა, კიდევ ერთხელ მიგვე-

ლო ის სიხარული, რითაც მნიგნობართა ასოციაცია ანებივრებს ერთგულ მკითხველს. ეს გახლავთ დიდი რაფიელ ერისთავის, ამ მართლაც ჭეშმარიტი მამულიშვილის ლექსები, პოემა და თარგმანები, რომელიც მინიატიურული გამოცემის ხუთასამდე გვერდზეა განთავსებული. წიგნის შემდგენელი და გამოცემის ხელმძღვანელი გახლავთ შოთა კობიაშვილი, ხოლო მხატვარი კარლო ფაჩულია. რაფიელ ერისთავის თარ-

გმნილ გრეკოვის, კრილოვის, ოგარიოვის, ლერმონტოვის პოეტურ ქმნილებათა გვერდით ინგლისელი პოეტის უილიამ უორდსუორთის შემოქმედებასაც იხილავთ.

მეორე მინიატიურული გამოცემა, რომელიც შეადგინა ლალი ავალიანმა და მხატვრულად გააფორმა გიორგი წერეთელმა ქართველი ცისფერყანწელის, პოეზიის დენდის, პარიზის „უნივერსიტეტის“ (ხელოვანთა საყვარელი კაფეების) ერთ-ერთი წევრის, სიმბოლისტთა და ავანგარდისტთა მანიფესტების ენციკლოპედიისტი პაოლო იაშვილის პოეზიას. გამოცემას ახლავს ქალბატონ ლალი ავალიანის შესანიშნავი წინასიტყვაობა, ვიტყვოდი – მონოგრაფია დიდი პოეტის ცხოვრებაზე, მისი შემოქმედების სრული ანალიზი, პოეტის სულის ამოძახილი. მინიატიურულ კრებულში პოეტის ლექსებთან ერთად შესულია მისი „ფერადი ბუშტები“ (სენტიმენტალური ამბავი) და პუშკინის, მიაიკოვსკის, ბალმონტისა და რემბოს უშესანიშნავესი პოეზიის პაოლოსული თარგმანები.

სწორედ ამ უნიკალური გამოცემის უშესანიშნავესი მინიატიურები წარმოგიდგინეთ ძვირფასო მკითხველო და იმედინად ველოთ ამ წარმატებულ პროექტის ახალ შედეგებს.

მამუა ვაშაძე

საქმიანი ბილოცა

ნელი გელაშვილი-გაღელია

დღეს შენი დაბადების დღეა, ჩვენო ძვირფასო და საყვარელო ადამიანო – სამოცდათხუთმეტი წლისა გახდებოდი. მაგრამ, ვაგლახ რომ, ოთხი წლის წინათ გაწერიდე სააქაოს და ერთად ვერ აღვნიშნავთ წლებანდელ 22 ივნისს.

ანადა, როგორ ემზადებოდი ამ ლამაზი თარიღისთვის: ვგონებ, ნავსი ტყდება, ჩემი დათო დაქორწინებას აპირებს და სამოცდათხუთმეტი წლისას სულ ცოტა ორი შვილიშვილი მანაც მეყოლებაო, გახარებული გვეუბნებოდი.

მალე აგიხდინა კიდევ ოცნება შენმა კარგმა დედისერთამ – ზაზაძეების ტრადიციულ ოჯახში აღზრდილი ყალმით ნახატის დარი ცქრიალა ქრისტიან მოგგვარა და გაგახარა.

მაგრამ ყველაზე მეტი, ენით აუწერელი სიხარული, ცხადია, შენს ნალოლიავე ოჯახში თავისი სახელოვანი ბაბუის სეხნის – პატარა დემურისკოს გაჩენამ განგაცდევინა.

უბედნიერესი იყავი, როცა მას თავს ევლებოდი, სულმოუთქმელად ელოდი, ფეხს როდის აიდგამს და ატიკტიკდება, ბებოს დამიძახებსო, მაგრამ, სამწუხაროდ, რამდენიმე თვესა გაგრძელდა შენი ბედნიერება, ისე წახვედი, გული ვერ იჯერე მისი ალერსით...

მერე პატარა იოანეც გაჩნდა, ანუ, ბედისწერას რომ ეცლია, სამოცდათხუთმეტი წლისას მართლაც გეყოლებოდა ორი შვილიშვილი, რომელთა მოვლა-ფერებთაც საოცრად გაიხალისებდი და გაილამაზებდი ყოველდღიურობას.

მაგრამ, პოეტისა არ იყოს, მართლაც წამია წუთისოფელი...

უსაზღვროდ დანაღვლიანებულ-დასევდიანებულნი დაბადების დღეს გილოცავთ, ჩვენო ძვირფასო ადამიანო!

ოჯახი, ახლოვალ-მეგობრები.

კარგი აზრები

შოვი, უწერა, ლაშიჭალა - სახელმწიფო რაჭა-ლეჩხუმის ბურისტულ განვითარებას იწყებს

„შოვი, უწერა, ლაშიჭალა, ძულური, მოაში – რაჭის, ლეჩხუმისა და ქვემო სვანეთის ტურისტული განვითარებას ვიწყებთ“, – ამის შესახებ სახელმწიფო რწმუნებულმა რაჭა-ლეჩხუმისა და ქვემო სვანეთში პაპუნა მარგველიძემ განაცხადა.

საძლებლობა, აქვს ბევრი რამე ნახოს. „შაორის ტბაზე სასტუმროს მშენებლობა დაწყებულია. დიდია ინტერესი და სახელმწიფო ინტერესთა გამოხატვაზე გამოაცხადებს კონკურსს, სადაც მონაწილეობას მიიღებენ დაინტერესებული კომპანიები. მოხდება შერჩევა.“

შოვის მიმართულებით 2017 წლის ზაფხულისთვის გზა გვექნება. ინფრასტრუქტურის მშენებლობა დაწყებულია. ახლაც არის რამდენიმე სანატორიუმი, მათ შორის თანამედროვე სტანდარტების, რომელსაც ყოველწლიურად ბევრი დამსვენებელი ჰყავს. იქ არა მხოლოდ უნიკალური წყლები, არამედ

„რაჭაში ტურიზმის განვითარების პოტენციალი საკმაოდ დიდია. მისი ათვისება საჭირო, ხოლო იმისთვის, რომ ტურიზმი განვითარდეს, პირველ რიგში მოსაწესრიგებელია ტურისტულ ობიექტებამდე მისასვლელი ინფრასტრუქტურა. რეგიონის განვითარების სტრატეგიული გეგმა არსებობს, სადაც ტურიზმისა და სოფლის მეურნეობის მიმართულებების განვითარება დეტალურად არის განვირეული. რაჭაში ბევრი ისტორიულ-კულტურული ძეგლია, სადაც მისასვლელი გზა არ იყო, ახლა დაიწყეთ კეთება. სოფლებში დენისა და წყლის მიყვანა საჭირო, რის შემდეგ, სასტუმროების ქსელის გამართვა და რაჭაში, ლეჩხუმში და ქვემო სვანეთში არსებული პოტენციალის პოპულარიზაცია უნდა დაიწყოს“, – განაცხადა მარგველიძემ.

გუბერნატორის თქმით, რაჭაში, ლეჩხუმში და ქვემო სვანეთში, რამდენიმე კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლია. ასევეა ეკლესიები, თავდაცვითი ნაგებობები, ბუნების ძეგლები, რომელსაც უნიკალური ლანდშაფტი აქვს, სადაც ტურისტს შე-

ბალნეოლოგიური დანიშნულების ადგილებია. ფიჭვია გარშემო, რაც განსაკუთრებით მათთვის არის კარგი, ვისაც ბრონქების პრობლემა აქვს. რაჭაში ასევე არის კურორტი უწერა, რომელიც უნიკალური მინერალური წყლებით არის ცნობილი. ლეჩხუმში – ლაშიჭალა, ძულური; ლენტეხში – მოაში, სადაც გზისა და დენის პრობლემა იყო. გზის კეთება დაიწყეთ. ვფიქრობთ, წლის ბოლოს დენიც მივა“, – განაცხადა მარგველიძემ.

ნანო სტაფანიშვილი

სოსუმის ილია ვეკუას ფიზიკატექნიკის ინსტიტუტის დირექტორია, სამეცნიერო საბჭო, ინსტიტუტის თანამშრომლები ღრმა მწუხარებით იუწყებიან ინსტიტუტის ღვანლმოსილი მუშაკის, ნიჭიერი ინჟინრისა და მეცნიერთანამშრომლის, სოსუმის ფიზიკატექნიკის ინსტიტუტის მასშტაბური სამეცნიერო-ტექნოლოგიური პროექტების აქტიური მონაწილის, ომისა და სამხედრო ძალების ვეტერანის, კარგი მეგობრისა და მეოჯახის

მარაბ გვილიანი

გარდაცვალებას და თანაგრძნობას უტყვებენ გარდაცვალების ოჯახს. სამოქალაქო პანაშვიდი 21, 22 VI, 17 სთ. გამოსვენება 23 VI, 14 სთ. მისამართი: თბილისი, მოსკოვის გამზირი, კორპ. 45, I სადარბაზო, ბ. 14.

მაქრთავე მაღალჩინოსანი დააკავეს

სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახურის ანტიკორუფციული სააგენტოს თანამშრომლებმა, ჩატარებული ოპერატიული-სამძებრო და საგამოძიებო მოქმედებების შედეგად, დიდი ოდენობით ქრთამის აღების ფაქტზე საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა, განსახლებისა და ლტოლვილთა სამინისტროს თანამშრომელი თეკლა ხ. დააკავეს.

თეკლა ხ-მ აფხაზეთიდან დევნილ მოქალაქეს საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა, განსახლებისა და ლტოლვილთა სამინისტროსგან ბინის მიღებაში დახმარების სანაცვლოდ მოსთხოვა და გამოართვა 7000 აშშ დოლარი.

გამოძიება დიდი ოდენობით ქრთამის აღების ფაქტზე მიმდინარეობს და სასჯელის სახით 7-დან 11 წლამდე ვადით თავისუფლების აღკვეთას ითვალისწინებს.

სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემა“ აცხადებს აუქციონს

მის ბალანსზე რიცხული, ქვესადგური „წნორი-110“-ს კუთვნილი ტერიტორიის ნაწილისა (ფართობი: 12 კვ.მ.) და ამავე ტერიტორიაზე მდგარი განათების ანძაზე 2 კვ.მ. ფართის იჯარით გაცემის მიზნით. დეტალური ინფორმაცია შეგიძლიათ იხილოთ, სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემის“ ინტერნეტ გვერდზე: www.gse.com.ge და ასევე, www.eauction.ge საკონტაქტო პირი: გიორგი ოდიშვილი ტელეფონი: ქალაქის – 2-510-281, მობილურის 577 240-233.

გილოცვა

მრავალშემიერ, ქალბატონო ლალა!

ონის რაიონში ცნობილი და სახელოვანია დუშუაშვილების გვარი. თანამედროვენი დღესაც სიყვარულით იხსენებენ ცნობილ მსახიობსა და სახელმწიფო მოღვაწე ნესტორ დუშუაშვილს, მის სათნო მეუღლეს, თაობათა აღმზრდელ ქალბატონს მაყვალა ჯაფარიძეს. ვინ იცის, პატრიოტული სულისკვეთებით გამსჭვალულ ცოლ-ქმარს რამდენი კარგი საქმე გაუკეთებია როგორც მეზობლების, ისე მთელი საქართველოს საკეთილდღეოდ. ამიტომაც არც არის გასაკვირი, რომ მათს ოჯახში აღზრდილი თინათინ და ნათელა დუშუაშვილები, გულისხმიერებითა და სიკეთით გამორჩეული პიროვნებები, სიყვარულს იმკიდნენ სიყვარულის წილ.

თავად ვარ ამის მწახველი, პუშკინის სახელობის სახელმწიფო პედაგოგიურ ინსტიტუტში (მერე სულხან-საბა ორბელიანის სახელობის პედაგოგიურ უნივერსიტეტში) მუშაობისას, ქალბატონი თინათინი, რომელსაც მეგობრები და ახლობლები სიყვარულით ლაღას ეძახიან, როგორი სითბოთი და სიყვარულით იყო გარემოცული. კოლეგები რჩევა-დარიგებებისთვის მიმართავდნენ მას, უფრო ხშირად კი დახმარებას სთხოვდნენ სხვადასხვა საკითხზე და ქალბატონი ლალაც მზად იყო, ნებისმიერ მათგანს გვერდით დადგომოდა როგორც ახლობელი და ოჯახის წევრი. მეც ბევრჯერ მასსოვს მისი სიკეთე.

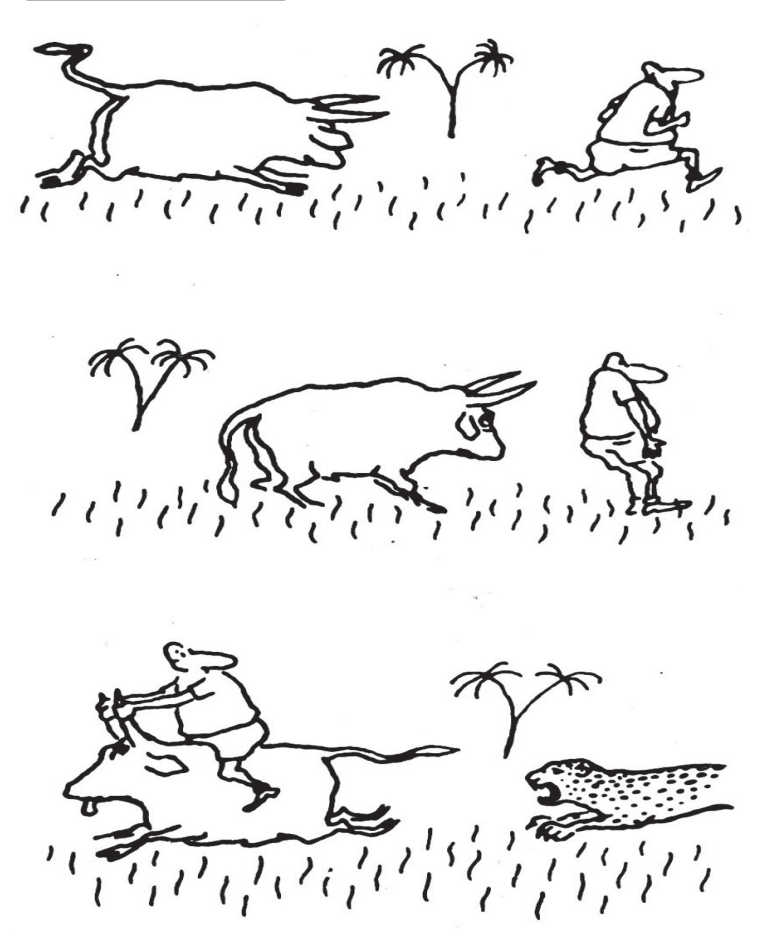
თავისი საქმის დიდი პროფესიონალი სანიმუშო მეუღლე და დიასახლისი გახლავთ. მან ბატონ შოთა პლატონიშვილთან ერთად თბილი და სტუმართმოყვარე რაჭული კერა შექმნა. რაც მთავარია, ქვეყანას აღუზარდა ალალ-მართალი, პატიოსანი და სამშობლოსათვის გულანთებული ვაჟკაცი, ნიჭიერი ჟურნალისტი, სიკეთით და კეთილშობილებით გამორჩეული, ჩვენთვის, ყველასთვის, საყვარელი გია-გიორგი პლატონიშვილი.

მართალია, ქალბატონ ლალას მეუღლე ნაადრევად გარდაეცვალა, მაგრამ გიორგისთვის უმამობა არ უგრძობინებია – მუსლჩაუხრელად ეწევა ცხოვრების მძიმე ჭაპანს.

დღეს ქალბატონი ლალა იუბილარია. გულისხმიერ ადამიანს, სიყვარულითა და სიკეთით სავსე პიროვნებას, დედას და ოჯახის ბურჯს ვულოცავ დაბადების დღეს, დიდხანს სიცოცხლეს და ჯანის სიმრთელეს ვუსურვებ გულით საყვარელი ადამიანების გასახარებლად!

მრავალშემიერ, ქალბატონო ლალა! ვაჟა დანელია

უსიტყვოდ

ყურადღება!

2016 წლის 24 ივნისს, 15 საათზე გაიმართება საქართველოს ბიზნესის მეცნიერებათა აკადემიის მორიგი სხდომა მიძღვნილი გამოჩენილი მეცნიერ-ეკონომისტისა და საზოგადო მოღვაწის, საქართველოს ბიზნესის მეცნიერებათა აკადემიის დამფუძნებლისა და პირველი პრეზიდენტის, აკადემიკოს ალექსანდრე კუჭუხიძის დაბადებიდან 95-ე წლისთავისადმი.

სხდომაზე მოხსენებით გამოვა ეკონომიკის მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი, საქართველოს ბიზნესის მეცნიერებათა აკადემიის პრეზიდენტი, ქ. თბილისის საპატიო მოქალაქე, აკადემიკოსი

თემაზე: „აკადემიკოს ალექსანდრე კუჭუხიძის ცხოვრება და მოღვაწეობა“.

სხდომა გაიმართება საქართველოს ჰუმანიტარულ-ეკონომიკური საბაკალავრო კოლეჯის საკონფერენციო დარბაზში (აღ. ყაზბეგის 47, VI სართული).

დასრდება თავისუფალია. საპარტოველოს აიხმანის მისინიერებათა აკადემიის პრეზიდიუმი

სასიფათო მოგილურები

ამერიკელმა მეცნიერებმა სენსაციური განცხადება გააკეთეს: ვირთაგვებზე ჩატარებული ექსპერიმენტების შედეგად მათ დასკვნა გამოიტანეს, რომ მობილური ტელეფონის გამოყენებას კიბოს გამომწვევა შეუძლია.

ესაა ამერიკის შეერთებული შტატების ჯანმრთელობის დაცვის სამინისტროსთან დაკავშირებული სტრუქტურების ოფიციალური ინფორმაცია, ამდენად, მას სერიოზული ყურადღება უნდა მიექცეს.

ალმონჩა, რომ ელექტრომაგნიტური გამოსხივება (ემგ), რომელსაც მობილური ტელეფონის გამოსხივების მსგავსი მახასიათებლები აქვს, ვირთაგვებში გულისა და ტვინის სიმსივნეებს იწვევდა. ამით, არსებითად, გადადგმულია მეორე ნაბიჯი იმის ოფიციალურად აღიარების გზაზე, რომ მობილურ ტელეფონებს კანცეროგენური ზემოქმედება აქვთ.

აქამდე ეს, თამბაქოს მონევის მსგავსად, სამნაბიჯიან გზად იყო მიჩნეული. პირველი ნაბიჯია მობილურ ტელეფონსა და თავის ტვინის სიმსივნეებს შორის სტატისტიკური მდგომარეობის დადგენა. ამ გამოკვლევათა საფუძველზე კიბოს კვლევათა საერთაშორისო სააგენტომ 2011 წელს ფიჭური ტელეფონების ელექტრომაგნიტური გამოსხივება „ადამიანისთვის შესაძლო კანცეროგენური საფრთხის“ მატარებლად აღიარა. მეორე ნაბიჯია ექსპერიმენტში კანცეროგენური ეფექტის გამოვლენა, რაც, არსებითად, მოხდა კიდევ.

როგორც ჩანს, ამჟამად იწყება მობილური ტელეფონების გამოსხივებისთვის კანცეროგენობის უფრო მაღალი სტატუსის მინიჭების პროცედურა, რომელსაც მესამე ნაბიჯი – მისი ჭეშმარიტად კანცეროგენად აღიარება მოჰყვება. ამისათვის კი საჭიროა ელექტრომაგნიტური გამოსხივების მოქმედების ბუნების გაგება. ეს კი იმას ნიშნავს, რომ მის შესასწავლად ახლავს ყველა ძალის მიმართვა საჭირო.

ეს პრობლემა უაღრესად მნიშვნელოვანია საქართველოსთვისაც, ვინაიდან ჩვენში, არსებითად, ყველანი – დიდიან-პატარიანად – ერთიანად მობილურ ტელეფონებს ვიყენებთ, ამიტომაც მათი ელექტრომაგნიტური გამოსხივების შესახებ ჭეშმარიტი მონაცემების მოპოვება ერის ჯანმრთელობის დაცვაზე ზრუნვაა.

დალი ხუნდაძე

რეკლამა მაგაზინის №7. „საქართველოს რესპუბლიკაში“ 293-37-87, 599 797679

საქართველოს რესპუბლიკა SAKARTVELOS RESPUBLIKA მაგაზინის ქ. №7. მთავარი რედაქტორი სპარტაკ ძოზულია 293-37-87 599 36-00-35. პასუხისმგებელი რედაქტორები: გურამ გომიაშვილი 599 53-76-16; ალექო ასლანიშვილი 599 56-81-86; რუსლან რუსია 599 17-21-21; პასუხისმგებელი მდივანი მამუკა ვაშაკიძე 514 33-33-24. გამომცემლობა: შპს „თანადგომა“-გაზეთ „საქართველოს რესპუბლიკის“ გამომცემელი“ ტ: 599 79-76-79 შპს „ახალი საუკუნე“ იბეჭდება გამომცემლობა „კოლორში“ რკინიგზის ჩიხი №20 uac(უაქ)070.4(479.22) ს-323 ISSN 2233-3851 9 772233 385001 ავტორთა საყურადღებოდ! რედაქციის მიერ შეუკვეთავი მასალები დაიბეჭდება ავტორთა ხარჯით. ავტორთა მოსაზრებები, შესაძლოა, მუდამ არ ემთხვეოდეს რედაქციის პოზიციას. ფაქტების სიზუსტეზე პასუხს აგებენ ავტორები.

გამოიწერეთ: 6 თვით – 60 ლარი, 1 წლით – 120 ლარი. მიმართეთ: „საქართველოს რესპუბლიკის“ რედაქცია – 2 93 37 87; 599 79 76 79; „მაცნე“ – 2143906; „ელვასერვისი“ – 2 388 012; „პლანეტა-სტორტე“ – 2 988 990; „პრესა-2012“ – 2341140; „ოლიმპი“ – 599 15 19 69; „პრესა+“ – 55155444; „ჯეთიმედი“ – 593 977 888. ჩვენი მისამართი: ქ. თბილისი, ი. მაგაზინის 7. ხელმოწერის ინფორმაცია 66434

Table with 3 columns: Contact information for 'საქართველოს რესპუბლიკაში' (phone numbers, addresses), 'აიონი 22 ივნისისთვის' (subscriptions), and 'დაგვიკავით, მოგვწერეთ' (subscriptions, website).